

TELLIJATELE

Keemiatööstus ettearvamatute seaduste küüsis

Akzo Nobel Balticsi juht Piret Minn tunnustab, et üha suurenev regulatsioonide hulk kergitab toodete hinda. ▶Tööstus

KAUBANDUS

Poeketid õõnestavad hulgifirma jalgealust

Poeketid suhtlevad tootjatega otse ja võtavad hulgikaubanduselt tasapisi leiva käest, tõdeb hulgimüügifirma LTT juht TÕNU TÕNISTE kaubandus.ee-le antud intervjuus. ▶8-9

Äripäev

Kolmapäev, 14. november 2012
nr 209 (4631) 2,50 eurot

↓ EUR/USD
1,2696

↑ USD/EUR
0,7876

↑ EUR/SEK
8,6077

↓ NordPool
36,38

↓ Euribor
0,361%

Riiklik lepitaja võidakse leida vorst vorsti vastu põhimõttel

KAS Enn Veskimägi ja Harri Taliga (pildil keskel) vaatavad ühes suunas ka alampalga suhtes, võib selguda täna, kui tööandjad arutavad alampalga ettepanekut.

FOTO: RAUL MEE

▶ Äripäeva andmetel on tööandjad teinud ametiühingutele ettepaneku panna riiklikuks lepitajaks Aimar Altosaar. Vastuteenena pakutakse alampalga tõusu. ▶2,4-5

VÕLAKRIIS

Ligi: Kreeka teema arutelu läks teravaks

Rahandusminister Jürgen Ligi sõnul oli eurogrupis esmaspäeval toimunud arutelu Kreeka üle terav. "Meie esindame kindlasti seda seltskonda, kes ütleb, et lisaraha ärge küsige," ütles Ligi. ▶6-7

ÕIGUSLOOME

Tallinn vähendab bürokraatiat

Tallinna asutused annavad oma seisukoha enne detailplaneeringu vastuvõtmist ühtse tervikuna, mitte kui kümnekond erinevat kooskõlastajat, selgitas linna peaarhitekt Endrik Mänd muutusi. ▶12-13

KÜTUSEMÜÜK

Poola tehas haub laienemise plaane

Kui Poola suursaadik Jerzy Marek Nowakowski räägib, et Poola naftatehas ja bensiini jaemüüja PKN Orlen tahab Lätti ja Eesti turul laieneda, siis ettevõtte ise on oma väljendustes ettevaatlikum. ▶11

KOLUMN

Mitu mõjukat reformierakondlast käib praegu ringi, rusikas taskus.

Äripäeva peatoimetaja asetäitja Aivar Hundimägi analüüsib Reformierakonda ja IRLi võimuvõitlust. ▶14

ÄRIPÄEV 14. november 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Mark A. Smith

juhhib Molycorpi aktsia languse taustal ühest pahandusest teise

↓ Sillamäe kaudu eestlastele tuttava muldmetallifirma Molycorpi juht Mark A. Smith on aktsionäride kriitikatule all. Kõigepealt süüdistati firmat selles, et oli põhjusetult optimistlik oma kaevandusprojektiga, nüüd juba ka selles, et on aktsionäride eest varjanud, et USA väärt-

paberijärelevalve nende avalikkusega suhtlemist juba mitu kuud uuris. Igatahes kukkus New Yorgi börsil noteeritud Molycorpi aktsia hind eile ajaloolisele rekordmadalale tasemele 7,17 dollarile. Pärast Sillamäel asuva Silmeti tehase ostu möödunud aasta kevadel kerkis aktsia hind 63 dollarile.

REPLIIK

Sõber aitab hädas

Vastne uuring tõendab, et suurele osale Eesti laenuvõtjatest on laenude tagasimaksmine jõukohane: laenukohtustuste määr jääb sissetulekust enamasti 30% piiresse. Siiski mõeldakse liiga vähe sellele, mismoodi tulla laenu tagasimaksmisega toime siis, kui tekib ootamatu olukord: haigestumine, õnnetus, töötuks jäämine, lahutus vms. Siis loodetakse enamasti sõprade ja sugulaste abile.

IGA teine uuringus osalenu tunnistas, et pole endale ootamatuste puhks sääste varunud.

PÄEVA FAKT

160

ARENDUSPROJEKTI vahel on valida uue korteri ostu huvilisel Harjumaal, sh Tallinnas. See tähendab oktoobri alguse seisuga peaaegu 2000 vaba eluruumi.

AJALOO ILU

Molycorpi raskused

12. novembril 2011 kirjutas Äripäev Sillamäel asuva Silmeti emafirma Molycorpi kolmanda kvartali tulemustest, mis panid investoreid kukalt kratsima. USA haruldaste muldmetallide tootja teenis kolmandas kvartalis 72 miljonit dollarit kasumit ehk 0,67 dollarit aktsia kohta, mis on 0,03 dollarit vähem analüütikute keskmisest prognoosist.

Hetkeseis. Tänavu sai Molycorp kolmanda kvartali aruande kohaselt 18,9 miljoni dollari suuruse kahjumi, mis tegi kahjumiks aktsia kohta 0,19 dollarit. Praegu on Molycorp USA väärtpaberijärelevalve (SEC) uurimise all, seda tõsiasi ja püüdis firma kaks kuud varjata. Fakti ilmsikstuleku tulemusena langes firma aktsia ajaloo madalaimale tasemele. Investorid on Molycorpi vastu algatanud ka mitu kollektiivhagi.

HOMME

Kuidas tõsta hinda nii, et tarbijal selle vastu midagi pole?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Juhtimise koondamine viib vihma käest räästa alla

Majandusminister Juhan Parts kinnitas taas, et riigifirmade osaluste valitsemise üksuse loomine on endiselt aktuaalne mõte, kuigi konkreetseid samme selle tekitamiseks ei paista esialgu olevat astutud.

Probleem on, see on tõsi. Riigile kuuluvad ettevõtted, mida riik kuigi tegusalt ei juhi. Mõttekamaks kui nn superfirma loomist peab Äripäev siiski võimalikult suure hulga riigiettevõtete börsile viimist. Tsentraalse juhtimise üksuse loomise asemel võiks kaaluda ka hoopis omaaegse erastamisagentuuri sarnase institutsiooni loomist, mis leiaks uue omaniku ettevõtetele, mis tingimata ei pea riigi omanduses olema.

Miks on riik halb omanik? Ühest olulisest põhjusest kirjutasime eelmisel nädalal. Võimuparteid on riigifirmad omavahel n-ö ära jaganud: riigiettevõtted kuuluvad kas Reformierakonna või IRLi mõjusfääri, mis tähendab, et nende juhtimine on esmajoones poliitiline, mitte majanduslikele argumentidele tuginev. Kohti riigiettevõtete nõukogudes on saadud vastutasuks parteide rahalise, sageli varjatud toetamise eest, mis tähendab, et sisuliselt need kohad sageli ostetakse.

Niisugune süsteem ei ole läbipaistev, huvide konflikt on sellesse sisse programmeeritud. Teiseks tähendab see, et majanduslikest huvidest lähtumine ei ole riigiettevõtete puhul alati esimesel kohal, ning juba üksnes sellest argumentidest piisab, et olukorra muutmise vajadust mõista.

Praegu on olulisemate riigifirmade juhtimine koondunud majandusministeeriumisse, millel peaks kõigi eelduste kohaselt olema parim kompetents selle ülesande täitmiseks. Partsi ettepanek tähendab sisuliselt tunnistamist, et see nii ei ole. Ent kui kompetent-

”

**Kaalu-
da võiks
erastamis-
agentuuri
sarnase
asutuse
loomist.**

si napib, siis tekib küsimus, kuidas saab kompetentsipuuduses vaevlev ministeerium luua kompetentse superüksuse.

Ohte on rohkemgi: ühe juhtimistasandi juurdekitamine ei pruugi kompetentsi juurde luua, küll aga võib tekitada senisest suuremat bürookraatiat ning enama läbipaistvuse asemel hoopis suuremat läbipaistmatust. Ei Parts ega tema "imerelv" Erkki Raasuke ole veenvalt selgitanud, kuidas peaks üksuse loomine läbipaistvust suurendama ja riigiettevõtete nõukogude isikkoosseisu politiseeritust vähendama. Pigem võib politiseeritus hoopis varjatumaks muutuda ning nii oleme vihma käest räästa alla sattunud.

Küll aga lahendaks probleeme börsile viimine. Börsifirmade suhtes kehtivad palju enamat avatust nõudvad reeglid. Börsifirmal on kohustus lähtuda investorite huvidest ning ka börsifirma investoritel endil on palju suurem motivatsioon ettevõtte käekäigu aktiivselt osaleda kui praegustel nõukogu liikmetel.

See vabastaks loidusest, mis praegu on riigifirmade juhtimise peamine iseloomustaja. Teiseks aitaks investorite kaasamine lahendada sedasama kompetentsiprobleemi ning suurendaks ettevõtete atraktiivsust välisinvestorite silmis. Sellel aga oleks juba vägagi otse- ja mõõdetav kasu Eesti majandusele tervemini. Kolmandaks tähendaks see heaperemehelikkust majandamist, efektiivsuse nõuet ning ühtlasi kapitalituru elavnemist.

Estonian Airi näide tõendab selgelt, et riigifirmade juhtimine praeguse mudeli järgi on kriisis: probleeme eitati pikka aega ning kahjuminumbri väljaütlemist veeretati omaniku (riigi) ja ettevõtte nõukogu vahel edasi-tagasi nagu kuuma kartulit.

Börsifirma puhul oleks selline hämamine välistatud: investorite tegusurve ei laseks pead liiva alla peita.

InseneriProjekt
Professionaalne ja usaldusväärne partner

Ehituslik projekteerimine

- Arhitektuurne projekteerimine
- Konstruktiivne projekteerimine
- Eriosade projekteerimine
- Detailplaneeringud
- Projekteerimise projektijuhtimine

Inseneriprojekt OÜ
Ahtri 12 | Telefon 656 6553 | info@inseneriprojekt.ee
www.inseneriprojekt.ee

ÜTLES

Tõnu Tõniste: Liigne aktsiisi tõus võib turismi negatiivselt mõjutada. Siis oleks kaubanduses kliente vähem.

Hulgimüügifirma LTT ASI juhatuse esimees kinnitab, et kohalikku tarbimist alkoholiaktsiisi tõus ei mõjuta. LOE LÄHEMALT LK 8-9

LÜHIDALT 3

14. november 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Kadri Bank, tel 667 0399, e-post kadri.bank@aripaev.ee

CV-ONLINE'i juhatuse liige Agu Vahur hindab olukorda Baltimaade tööturul üsna rõõmsameelselt. FOTO: ANDRAS KRALLA

CV-Online: 40% plaanib töötajaid juurde värvata

Ä ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Järgneva kuue kuu jooksul plaanib uusi töötajaid värvata veidi üle 60% Leedu ettevõtetest, ligi pooled Läti ettevõtteid ning 40% Eesti ettevõtetest. Koondamisplaanid on alla ühel protsendil ettevõtetel, selgus CV-Online'i tööturu-uuringust.

CV-Online'i novembri alguses tehtud Balti tööturu-uuringust selgus, et kolme riigi ettevõtjate värbamisplaanid on samas suurusjärgus aastatagusega. Kõige aktiivsemalt plaanivad uusi töötajaid värvata Leedu ettevõtjad, vähim värbamisi on plaanis Eesti ettevõtjatel.

"Võib öelda, et Baltimaades tervikuna valitseb väga positiivne õhkond võrreldes Skandinaaviaga, kus paljud ettevõtteid teevad koondamisplaanid. Balti riikides plaanib uusi töötajaid värvata keskmiselt üle poole tööandjatest," kommenteeris uuringu tulemusi CV-Online'i juhatuse liige Agu Vahur.

Nii nagu uute töötajate palkamise plaanid on Eesti ettevõtjatel võrreldes lõunanaabritega tagasihoidlikumad, on ka palgatõsuplaanidega. Järgneva kuue kuu jooksul plaanib palka tõsta 13% Eesti, 31% Läti ja 37% Leedu ettevõtetest.

Töötajat tasub hoida. "Tööandjate konservatiivne palgapoliitika koos jätkuvalt kõrge nõudlusega uute töötajate järele võib tekitada 2013. aastal suuremat tööjõu liikuvust. Tööandjad peaksid konkurentsis püsimiseks mõtlema sellele, kuidas töötajaid enda juures hoida ning milliseid motivatsioonisinstrumente lisaks palgale veel saaks rakendada," tõi Vahur välja.

Eesti tööandjad tõid küsitluses peamiste värbamise põhjustena välja mahtude või organisatsiooni kasvamise (50% juhtudel), eelmise töötaja lahkumise (28% juhtudel) ning töötaja lapsehoolduspuhkusele suundumise (4%).

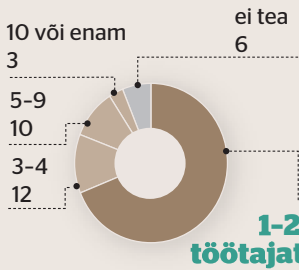
"Valdavalt valitseb tööandjate seas optimistlik suhtumine tulevikuaengutesse – seda ilmestab

5,8

protsenti tööealistest elanikest oli oktoobri lõpu seisuga Eestis töötuna arvel, registreeritud töötute arv suurenes.

Võrdlus Enamik värbajaid piirdub 1-2 töötajaga

värbamisplaan protsentides

ALLIKAS: CV-ONLINE

50% tööandjate kavatsus palkata uusi töötajaid tulenevalt mahtude või organisatsiooni kasvamisest," kommenteeris värbamise põhjuseid CV-Online'i turundusjuht Heikko Gross.

Eestis plaanib järgneva kuue kuu jooksul protsentuaalselt enim tööandjad tööjõudu palkata energeetika, turunduse ja reklaami, transpordi ja logistika, tootmise ning jaekaubanduse valdkonnas.

"Seejuures on CV-Online'is tüliselt veerandi võrra enam tööpakkumisi, kui oli mullu novembris. Seega statistika pinnalt vaadates peaks praeguse seisuga tööotsijate jaoks olema lihtsam tööle saada kui aasta tagasi," hindas Gross olukorda.

CV-Online'i novembris alguses tehtud küsitlusele vastas üle 250 tööandja üle Eesti, üle 200 tööandja Lätis ning üle 300 tööandja Leedus, kokku üle 750 tööandja.

Maxima loob 350 uut töökohta

Maxima avab sel kuul neli kauplust, luues 350 uut töökohta. Aastaga kasvab kaupluseketi töötajaskond enam kui 600 inimese võrra, teatas ettevõtte.

Maxima töötajate koguarv kasvab üle 3600. Kõige enam töökohti lisandub novembris.

ARIPAEV.EE

Rehvide müük, paigaldus ja hoiustamine
+372 655 3556

Vajad PLASTIKUST toodet?

info@plast.ee, tel 58 518 778
www.plast.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul. Suur nimevalik
www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

Swedbank

Pensionipõlves sõltub reisieelarve Sinu tänastest otsustest. Ole valmis!

Säilita, mida armastad.
www.swedbank.ee/pension

Swedbanki pensionifondide fondivalitseja on Swedbank Investeeringufondid AS. Tutvuge fondide prospektidega veebilehel www.swedbank.ee/fondid või lähimas Swedbanki kontoris. Lisainfo saamiseks pöörduge Swedbanki investeerimistoe poole telefonil 613 1606 või e-posti aadressil investeerimistugi@swedbank.ee.

ÄRIPÄEV 14. november 2012

toimetaja Kadri Bank, tel 667 0399, e-post kadri.bank@aripaev.ee

„Enn Veskimägi: Aega on loetud nädalad. Nead pakkusid meile alampalka, meie pakkusime neile seda (riiklikut lepitajat – toim).

Tööandjate esindaja möönab, et kumbki osapool püüab teiselt poolelt oma ettepanekule nõusolekut saada.

TÖÖANDJAD VS. TÖÖTAJAD

Kaks probleemi ääri-veeri lahenemas. Väidetavalt kokkulepe olemas

LAURA MALLENE
laura.mallene@aripaev.ee

Tööandjad soovivad riiklikuks lepitajaks Aimar Altosaart ning tegid Äripäeva andmetel ametiühingujuhtidele ettepaneku, et kui ametiühingud on Altosaare kandidatuuriga nõus, siis on tööandjad valmis vastuteenena leppima alampalga 10% tõusuga.

Alampalga tõusu ettepaneku avalikuks tegemise rolli olid tööandjad nõus jätma ametiühingujuhtidele, et neil endil oleks võimalik n-ö oma nägu säilitada.

Eelmise nädala esmaspäeval tegidki ametiühingud ettepaneku tõsta alampalka 10%. Täna koguneb seda ettepanekut arutama tööandjate keskkliit. Kuigi eelkokkulepped on juba sõlmitud, üritavad osapooled jätta avalikkuse ees muljet, et on mõlemas küsimuses veel eri arvamused ning ees seisavad tõsised läbirääkimised.

Ametiühingujuhid eitavad, et Äripäevani jõudnud info alampalga tõusu ettepanekust ja Altosaare nimetamisest riiklikuks lepitajaks on omavahel seotud ja ka juba otsustatud. Nad nimetavad seda lehmakauplemiseks, millega nad ei ole nõus.

Riiklik lepitaja on olnud ammune tüliõun. Ametiühingud ja tööandjad ei ole suutnud mõlemale poolele sobiva riikliku lepitaja kandidaadi suhtes kokkuleppele jõuda eelmise aasta veebruarist saadik. Valitsus tegi toona ülesandeks mõlemale poolele sobiv kandidaat leida kuu aja jooksul. Sellega aga ei saadud hakkama. Seetõttu nimetas valitsus Henn Pärna riikliku lepitaja kohusetäitjaks, tema ametiaeg saab ümber detsembris.

“Aga aega selleni on loetud nädalad. See otsus tuleb ära teha,” sõnab tööandjate keskkliidu volikogu esimees Enn Veskimägi.

Henn Pärna mantlipärijaks pakutud Aimar Altosaar on IRLi poliitik, kes kuulub nn kampsunite leeri ja tegutseb MTÜ Vaba Isamaalise Kodaniku ridades. Veskimäe sõnul on Altosaar hea kandidaat: psühholoogi haridusega ja neutraalne.

“Me ei taha, et see (riiklik lepitaja – toim) oleks ametiühingute inimene. Ja ametiühingud ei taha, et see oleks tööandjate inimene. Aga Altosaar on ol-

„Ma andsin nõusoleku sellepärast, et mu senine töö ongi olnud suurel määral lepitamine.

Aimar Altosaar riiklikuks lepitajaks kandideerimise kohta

nud poliitikas ja ta haridus sobib. Seepärast me ta pakkusime,” kirjeldas Veskimägi.

Ka Altosaar ise oleks uue ametiga päri. “Ma andsin nõusoleku sellepärast, et mu senine töö ongi olnud suurel määral lepitamine. See roll mulle sobib,” sõnas Altosaar. Samas ütleb ta, et protsessis pole ta asjaosaline, vaid objekt: kokkuleppele peavad jõudma ikkagi ametiühingud ja tööandjad.

Ametiühingute keskkliidu juhatuse esimees Harri Taliga keeldus oma isiklikku seisukohta Altosaare suhtes väljendama. Nii ametiühingute volikogu abiesimees Kaia Vask kui ka Taliga viitasid, et küsimus ei ole nende personaalses hoiakus, vaid juhatuse konsensus.

Ametiühingud ja tööandjad kevadsuvel kokkuleppele ei jõudnud, sest tööandjate pakkumisele ütles ametiühingute keskkliit ära. Järgmine samm peaks seega tulema ametiühingutelt: kas nõustuda Altosaarega või pakkuda oma kandidaati.

Ametiühingute keskkliit teatas eelmise nädala esmaspäeval, et esitavad tööandjatele ettepaneku tõsta alampalk 320 eurole ehk 10 protsenti.

Küsimusele, miks teema tõstatati just praegu, vastas Taliga, et tegu on tavapärase rütmi taastamisega, millesse majanduskriisi pausi sisse tõi.

Ametiühingute keskkliidu esindajad eitasid, et alampalga ettepanekul on seos riikliku lepitaja valimisega. Nii Vask kui ka Taliga nimetasid kahe teema seostamist lehmakauplemiseks. “Ametiühingute keskkliit ei ole seda küll seda mingiks lisatingimuseks seadnud,” sõnas Taliga.

Palgatõusu teema hiline üleskerkimine. Veskimägi pani enda sõnul imestama see, et alampalgast hakati rääkima niivõrd aasta lõpus. Tavaliselt on see jutuks tulnud juba suvel. “Ajakirjanduse kaudu saime teada, et see nõue on 320 eurot. Me ei ole sel teemal arutanud laua taga, nagu traditsiooniliselt on olnud,” märkis Veskimägi.

Samas möönis ta, et just alampalga ja riikliku lepitaja teemad on need kaks küsimust, milles osapooled peavad kokku leppima. “Meie ühisosa ametiühinguga on alampalk ja riiklik lepitaja, see on omavahelise kompromissi küsimus nii ametiühingute kui ka tööandjatele. Kui see kevadel lükati tagasi, siis pärast seda ei ole seda arutanud ei ametiühingud ega meie,” ütles ta lepitaja teema kohta. “Nead pakkusid meile alampalka, meie pakkusime neile seda. Tuleb kokkuleppekoht leida,” sõnas Veskimägi.

AIMAR ALTO-SAAR peab end riikliku lepitaja kohale sobivaks isikuks, kuid märgib, et praeguses arutluse etapis on ta vaid kõrvalseisja.

FOTO: ERIK PROZES

“Ärme rutta sündmustest ette”

Ametiühingute keskliidu juhi Harri Taliga väitel ei ole alampalga ja riikliku lepitaja küsimus seotud.

Miks just nüüd ettepaneku tegite? Tegelikult on läbi aastate olnud norm, et igal aastal alampalk tõuseb. 2008 oli viimane tõus. Tegemist on tagasipöördumisega normaalse rütmi juurde – et iga aasta alguses alampalk tõuseb.

Kuidas tööandjad suhtuvad alampalga tõusu? Puht majan-

duslikult saavad nemadki aru, et madalate palkadega suurt õnne ei ehita. Teisisõnu teema on ikkagi selgelt selles, et madala palga eest ei looda suurt lisandväärtust. Kõik ettevõtjad, kes tulevikku silmas peavad, ajavad ka läbimõeldumat palgapoliitikat.

Kas see 10protsendiline tõus on vastutasuks sellele, et Allosaar saaks ametisse? Seda kuulen esimest korda. Selliste tingimustega siduda on muidugi tõeline lehmakauplemine. Ametiühingute keskliit ei ole se-

da (palgaküsimust – toim) küll mingi lisatingimusega sidunud.

Allosaart Te toetaksite? Seda otsustab juhatus. Minu toetusest on väga vähe kasu, kui juhatus ei toeta.

Millal ametiühingud selle küsimuse juurde tulevad? Lähiajal. Keskliidu juhatus koguneb kolme nädala pärast, enne seda mingit ametlikku otsust ei pruugi tulla, aga ta ei pruugi tulla ka sellel ajal. Ärme jookse sündmustest ette.

“Tuleb kokkuleppekoht leida”

Tööndjate keskliidu volikogu juht Enn Veskimägi mõõnis, et kui nemad pakkusid välja sobiva lepitajakandidaadi, siis ametiühingud pakkusid välja sobiva alampalga.

Äripäeva andmetel on tööandjate keskliit pakkunud riikliku lepitaja kohale Allosaare? Tegelikult oli meil paari kandidaadi vahel valida. Aga

Allosaar on psühholoogi haridusega, mis nagu enim sobis sellesse ametisse. Me oleme korra pakkunud ametiühingu keskliidule seda, Harri Taliga on seda juhatuses arutanud, aga see ei leidnud toetust.

See oli kevade poole. Nüüd, sügisel, pole me sel teemal rääkinud. Me ei tea, mis seisus see praegu on.

Mis puutub alampalka, siis

meil on volikogu, kus me seda Harri ettepanekut arutame.

Kas alampalk ja lepitaja on omavahel seotud teemad? Kui see kevadel tagasi lükati (kandidaat – toim), siis pärast seda ei ole seda kumbki pool arutanud. Aga aega on mõni nädal. Nemad pakkusid meile alampalka, meie pakkusime neile seda. Tuleb kokkuleppekoht leida.

OÜ VWF Kinnisvara (reg-kood 11167789) müüb avalikul enampakkumisel järgmised kinnistud:

büroo- ja tootmishoone kinnistu asukohaga Harku tee 3560, Tabasalu alevik, Harjumaa, registriosa nr 168702, katastritunnus 19801:002:1200,
koos kõrval asuvate hoonestamata kinnistutega Alasi tee 7, registriosa nr 10896702, ja Alasi tee 9, registriosa nr 10896902.

Tervikvara alghind on 2 000 000 eurot, lisandub käibemaks.

Suuline enampakkumine toimub **6.12.2012** kell 12 aadressil Estonia pst 1, Tallinn, Cavere Õigusbüroo OÜ.

Lisateave enampakkumise kohta (sh reglement, tutvumise aeg jne):
tel 684 4400, info@cavere.ee, www.varad.ee, www.city24.ee (ID 1208062).

Ootame Teid messile!

INSTRUTEC 2012

XVIII Tallinna rahvusvaheline tootearenduse-, tootmistehnika, tööriista-, allhanke- ja tehnohooldusmess

14. - 16. novembril

Eesti Näituste messikeskuses!

Täiendav info:

Eesti Näituste AS Pirita tee 28, Tallinn 10127 tel: 613 7335 e-post: instrutec@fair.ee www.fair.ee/instrutec

ABIPAKETT

Kreeka rahastamise otsust tuleb veel oodata.

Troikas abi osutamisel erinevad vaated

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Selle aasta lõpuks on Kreeka tööjõuühiku kulu-dest õhu välja lasknud ning taastanud rahaliitu astudes käest lastud konkurentsivõime, struktuurse eelarvedefitsiidi kärpimisel on Kreeka sihiks seatud 10 protsendipunkti märgist juba mõõdagi jõudnud.

“Aeg on kummutada jutud, et mingit edu ei ole (Kreeka abiprogrammiga – toim) saavutatud. Nii väita on kahjulik, ebaõiglane ja sõna otseses mõttes vale,” taunis Euroopa Komisjoni rahandusvolinik Olli Rehn esmaspäeva hilisõhtul pärast eurogrupi rahandusministrite kohtumist, mis arutas Kreeka abiprogrammi seisu.

Ometi lükkasid eurogrupi rahandusministrid otsuse Kreekale juunist saadik külmutatud järgmine laenuosa välja maksta veel nädala võrra edasi.

“Me alles saime selle troika (IMFi, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Keskpanka – toim) raporti ja pealegi alles lõpetamata raporti,” tõi rahandusminister Jürgen Ligi viivituse üheks põhjuseks. “Nädalaga katsume hakkama saada.”

Ehk siis 20. novembril tuleb eurogrupp uuesti kokku, et otsustada Kreekale 31,5 miljardi euro suuruse laenuosa väljamaksmine.

“Ja hinnangud on vastuolulised,” jätkas Ligi. “Kreeka on ennast ületanud, kui senisega võrrelda,” mõõnis ta. Palku ja pensione on reaalset suurt kärbitud. “Aga ikkagi on tegematajätmissi ning ka suhtumises on probleeme.”

Üksmeele puudumine takistab lahenduste leidmist. Lisaks ei ole Kreeka abistajate seas üksmeelt, kust võtta see agentuuri Bloomberg andmeil 32,6 miljardit eurot uue eelarveaugu katteks, mis tekitab, kui Kreeka saab eelarvedefitsiidi vähendamiseks kaks aastat lisaaga.

Üksmeelt pole ka selles, kui kiiresti ning mil-

Ä Tasub teada Kreeka on kõvasti vaeva näinud

TÖÖJÕUÜHIKU KULUD on Kreekas aastateks 2012–2014 alanenud 15%, mis korvab konkurentsivõime languse aastatel 2001–2009.

STRUKTUURSET EELARVEDEFITSIITI on Kreeka 2010. a kevadest kärpinud ligi 13 protsendipunkti võrra sihiks seatud 10 asemel.

JOOKSEVKONTO DEFITSIIT, mis 2008. aastal küündis 18%-le SKPst, kahaneb tänavõ 8%-le.

PENSIONIÕIGUSLIKKU iga töstetud 67 aastale.

HOIUSED on pankades taas kasvama hakanud.

MAAILMAPANGA 2013. a Doing Businessi raportis on Kreeka pingereas kiiremaid tõusjaid, asetudes 78. positsioonile (võrdluseks 96. koht 2009. a).

VIIS AASTAT langenud majanduses prognoositakse pööret 2013. a teises pooles.

lisel moel Kreeka oma võla jõukohasele tasemele peab saama. Praeguste prognooside järgi kasvab Kreeka võlakoores 2014. aastaks 190 protsendile SKPst.

“Meie seisukoht on, et Kreeka võlataset tuleb hinnata 2020. aastal,” ütles Rahvusvahelise Valuutafondi (IMFi) juht Christine Lagarde. IMF on välja pannud kolmandiku Kreekale kahest abipaketist praeguseks välja makstud 148,6 miljardist eurost. Jõukohaseks tasemeks on IMF hinnanud 120 protsenti SKPst.

Lisaraha ei taha Kreekale keegi anda. Eurogrupi juht Jean-Claude Juncker viitas pressikonverentsil pigem aastale 2022. Ta märkis, et Kreekale antud laenude mahakirjutamine ilmselt kõne alla ei tuleks. Küll aga on kaalumisel muud alternatiivid, nagu abilaenu maksetähtaja pikendamine ja intressikärped.

“Meil on ilmselgelt erinevad vaatekohad. Päeva lõpuks on oluline see, et Kreeka võlatase oleks jõukohasel tasemel,” ütles Lagarde. Vastasel juhul

ei saa IMF jätkata Kreeka abiprogrammi rahastamist, mis tähendaks veelgi suuremat koormat euroala riikidele.

“Ma seda nii ei sõnastaks,” kommenteeris Ligi, “nii terav see asi ei ole.”

Ligi mõõnis, et Kreeka võlakoores püütakse vähendada, kuid ta kordas, et lisaraha ei taha Kreekale keegi anda ning ka võlgade mahakirjutamine ei ole võimalik.

“Meie esindame kindlasti seda seltskonda, kes ütleb, et lisaraha ärge küsige,” ütles Ligi. “Ja ka mitte võla mahakirjutamist. Me tahame raha tagasi saada. Nii lihtne ongi,” jätkas ta.

Brüsseli mõjuka Bruegeli mõttekoja analüütik Zsolt Darvas on seisukohal, et poliitiliselt raskete otsuste vältimine, nagu Kreeka võla osaline mahakandmine või uus abipakett, ei anna tulemust, mis Kreeka euroalalt väljakukkumise spekulatsioonid otsustavalt lõpetaks.

Euroala riikide kolmel eitusel põhinev hoiak – Kreeka lisaraha ei saa, Kreeka võlgu maha ei kanta ja Kreekal ei lasta ka rahaliidust välja kukkuda

EUROGRUPI juhil Jean-Claude Junckeril ja IMFi juhil Christine Lagarde'il oli Kreeka abistamise küsimuses ka erinevusi.

FOTO: AFP PHOTO/SCANPIX

TOLLITEENUSED ÜLE EESTI

Maksu- ja tolliameti poolt
AEO sertifikaadiga
tunnustatud tolliagentuur

4U LOGISTICS OÜ
INFO@4UL.EE WWW.4UL.EE

HOMMIKUSÖÖK 9.00–11.00
LÕUNA+BUFFEE TOOMPEAL 11.30–15.00

Toompea, Kiriku Põik 4a, Tallinn
www.olematu.ee, olematu@olematu.ee
Tel +372 631 3827

ERGO-l topeltsuur kasum

ERGO Balti riikide kindlustuseltsides kasvasid selle aasta üheksa kuu jooksul sõlmitud lepingutest saadud kindlustuspreemiad 10 protsenti. Kasum kahekordistus ehk jõudis 7,9 miljoni euroni võrreldes eelmise aasta 2,9 miljoni euroga.

Kolme esimese kvartali jooksul maksti ERGO Balti riikide klientidele välja eelmise aastaga võrreldes 8 protsenti rohkem kahjunõudeid. 2012. aastal maksti välja 65,5 miljonit eurot, 2011. aastal 60,6 miljonit eurot.

Ehkki Läti elukindlustusturg kahanes 4,7 protsenti, kasvas ERGO Eesti kahju-, elu- ja tervisekindlustuse ning Leedu elukindlustuse turul. Varakindlustuse segmendis suurenesid kindlustuspreemiad tänu peamiste

tegevusliinide, eelkõige mootorsõidukikindlustuse valdkonna taastumisele. 2012. aasta varakindlustuse preemiate maht on 9 kuuga 80 miljonit eurot, 2011. aastal oli see samal perioodil 73,1 miljonit eurot.

Üheksa kuuga maksti ERGO klientidele Balti riikides välja 8 protsenti rohkem kindlustusnõudeid kui eelmisel aastal.

ARIPAEV.EE

– ei ole lihtsalt võimalik. Kuskilt peab midagi järele andma, rääkis Darvas läinud nädalal avaldatud analüüsis.

“Me töötame variantidega, kus kõike kolme asja saab,” ütles Ligi.

Saavutatud edu on habras. Kreeka reformide hetkeseisu analüüsinud troika hindab, et praegusel kursil jätkates on Kreeka võlatase 2020. aastal 144 protsenti SKPst ning kaks aastat hiljem 10 protsendipunkti võrra väiksem.

Troika raport tunnustab Kreeka uue valitsuse edusamme reformiprogrammiga uuesti järje peale saamisel, kuid hoiatab, et kõige kavandatu elluviimine on seotud väga suurte riskidega. Ühelt poolt on riskid poliitilised – valitsev koalitsioon on habras. Teisalt võivad reformidele kaikkaid kodaratesse loopida tugevad ja mõjusad huvigrupid Kreeka ühiskonnas.

Eile müüs Kreeka lühiajalisi võlakirju, et saada raha nädala lõpus maksmisele tulevate võlakirjade lunastamiseks.

31,5

miljardi euro kättesaamist ootab Kreeka eurogrupi rahandusministritelt.

”

Meie esindame kindlasti seda seltskonda, kes ütleb, et lisaraha ärge küsige.

rahandusminister Jürgen Ligi

Subway avab esimese restorani 2013. aasta teises pooles

Subway kavatseb Balti riikides avada kümme restorani enam, kui varem plaaniti.

Esimene restoran avatakse 2013. aasta teises pooles, kirjutab News2biz Latvia.

Baltimaade plaane juhivad Amsterdamis frantsiisi kontor Subway International. Praegu on Subwayl kavas Balti riikidesse

teha 80 restorani, millest 25 tuleks Eestisse, 20 Lätti ja 35 Leetu. Esimene restoran avatakse 2013. aasta teisel poolel ja need töötavad frantsiisilepingute alusel. Enamik Subway tooteid tuleb Saksamaa keskladudest.

Restoranide arv on mõnevõrra suurem, kui varem on teatatud. “Oleme veidi numbreid ko-

hendanud, arvestades pikema ajaperioodiga. Restoranide arvu täitmist eeldame aastaks 2020,” ütles Amsterdamis Subway International Balti riikide arendusjuht Justin Goes.

Augusti lõpul rääkis Goes, et esimene restoran loodetakse avada veel selle aasta lõpus.

ARIPAEV.EE

Kui soovid soodsalt lennata, vali Flybe.

Meie soodsaid hindu teavad paljud, kuid need, kes on meiega lennanud, teavad ka kui täpsed ja usaldusväärsed me oleme.

Lendude eest saab Finnair Plus -boonuspunkte

flybe.ee

Hinnad kehtivad aadressil flybe.ee tehtud reserveeringutele. Pakutavad reisid toimuvad kuni 8.9.2013 ning reserveerimine lõppeb 8.9.2013. Hind sisaldab ühe suuna maksumust koos kõigi lisamaksudega. Kohtade arv on piiratud. Osad sihtpunktid on sesoonsed, lisainfo aadressil flybe.ee. Kreditkaardiga makstes lisatasu, deebetkaardiga makstes lisatasu ei võeta.

INTERVJU

Hulgimüügil ees keerulised ajad. Kaupluste ülevõim

MAARIT EERME
kaasautor

Hulgimüügifirma LTT Asi juhatuse esimees Tõnu Tõniste ütles kaubandus.ee uudisveebile antud intervjuus, et hulgikaubanduse roll väheneb vaikselt. Tõniste sõnul on hulgikaupmeestel praegu keerulised ajad, kuna paljud jaekauplused suhtlevad ise tootjatega ning tarnivad otse.

Missuguses suunas liigub hulgikaubandus Eestis? 15 aastat tagasi, kui olime juba viis aastat seda äri ajanud, mõtlesime, et varsti tulevad kardinaalsed muutused, aga kõik oli stabiilne ja on seda siiani. Kui kellelgi on spetsiifilisemaid gruppe, on nad ühtepidi tugevamad ja teistpidi haavatavamad.

Hulgikaubanduse roll väheneb vaikselt. Kaupluste omatooted võtavad hulgikaupmeestelt kaubamärke vähemaks. Samuti suhtlevad paljud jaekauplused tootjatega ise ning ka toovad otse. Hulgifirmadel on keerulised ajad. LTT tugevuseks on lastetoitudele spetsialiseerumine. Emad nõuavad kaupa poest ja poodidel on seda kaubagruppi keeruline asendada. Seevastu veinide kaubagrupis on väga palju veinikeldreid, kust veini tuua.

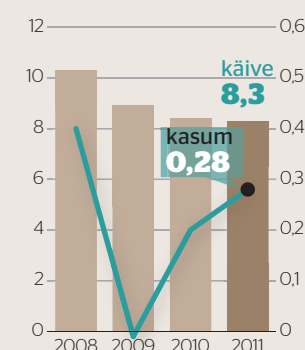
Kuskil kaubagrupis pead tugev olema, siis on poodidega suhtlemine lihtsam. Spetsialiseerumine on ühtepidi kindlasti eelis, aga teisalt tähendab enam kaubagruppe, et riskid on rohkem maandatud.

Millisele kaupluseketile on Eesti ettevõtjal kõige raskem tooteid müüa? See on aastati erinev. Kui kauplust hakkab näiteks juhtima uus inimene või tehakse uued lepinguversioonid, siis on sel kõigel mõju. Kauplustega peetakse individuaalseid läbirääkimisi, mis on mõlema poole jaoks pingeline protsess – kokkuvõttes saavutatakse aga kokkulepe. Igal kaubandusketil on omad eripärad: kes soovib, et tooteid tarnitakse pühade ajal, kes liialdab kõikvõimalike trahvidega. Kolmas soovib üle mõistuse allahindlust, ja neljas jälle, et logistika käiks nende kaudu jne. Jaekaubanduskettide võim on suur nii tootjate kui ka hulgifirmade üle. Selles mõttes on elu karm.

Millistel kaubagruppidel läheb hulgikaubanduses kõige paremini? Raske öelda. Lastetoit, karastusjoogid, brändi ja Tonino vein on suhteliselt stabiilsed. Kaubagruppide mahtudes ei ole suuri

Tulemused Seljataga stabiilsed müügiaastad

mln eurodes

ALLIKAS: LTT

Jaekaubanduskettide võim on suur nii tootjate kui ka hulgifirmade üle. Selles mõttes on elu karm.

muutusi näha. Veinide maht on suurenenud. Lastetoitude müük oleneb sündimusest. Majanduslanguse aegu võeti kallima toote kõrvalt odavam, aga nüüd on siin toimunud stabiliseerumine.

Mille järgi valite endale kaubamärke, mida sisse osta ja edasi müüa? See on sisetunde ja kogemuse küsimus. Vaatame, mida turg nõuab, ja suhtleme jaekauplustega. Partnerite valikul on tähtis tagada järjekindlus. Kaup peab olema lääne tehastest võtta, et saaks seda kiiresti siia tuua ning meie jaoks vajalikus koguses.

Samas peab olema kindlustunne, et seda kaubamärki kellelegi teisele ei anta. Ei ole mõtet tuua kaubamärki siia, bränd tuntuks teha ja investeerida, kui siis tullakse ning võetakse käest ära või antakse kellelegi teisele.

Tahaks ka tarbekaupu tuua, see on valdkond, kuhu võiks edasi laieneda. Käisime ka Hiinas messil maad uurimas. See kaubagrupp on rohkem riskide maandamiseks, kuna tegemist on kaupadega, mis ei aegu. Kui mõni hea juhus tuleb, siis võta-

me sellest ikka kinni. Mõtlesime vahepeal ka kümutatud toodete peale. Aga hoiame silmad lahti.

Kui palju kaubamärke on optimaalne ühele hulgimüügifirmale? Oleneb sellest, millist kaubagruppi keegi esindab ja milline müügistrateegia tal on. Mõnel on vähe kaubamärke, aga suur maht, teisel jälle väga lai valik kaubamärke – kõigil on siin turul oma koht. LTTl on praegu umbes 2000 kaubamärki.

Kuidas alkoholiaktsiis alkoholi tarbimist mõjutab? Tundub, et väga ei mõjuta. Pigem on kogused natuke isegi kasvanud. Kui hinnad tõusevad, siis hetkeks tarbimine väheneb, kuid see stabiliseerub natukese aja pärast. Vaikselt kasvavad ka käibenumbrid, seega on stabiilne seis. Alkoholiaktsiisi tõus elavdab pigem musta kaubandust.

Muret tekitab turismindus, mida liigne aktsiisi tõus võib pikas perspektiivis negatiivselt mõjutama hakata. Siis oleks ka kaubanduses kohe kliente oluliselt vähem.

Parima tunnipalga tagavad Eestis vanus ja doktorikraad

Analüüsid keskmiisi brutotunnitasusid vanuserühma ja haridustaseme järgi, oli 2010. aastal kõrgeim brutotunnitasu 40-49 aastastel doktorikraadiga palgatöötajatel ning madalaim 60 aastastel ja vanematel põhihariduseta töötajatel, kirjutas statistikablogi.

2008. aastaga võrreldes on kõikide vanusegruppide lõikes palk tõusnud eelkõige akadeemilist või rakenduslikku kõrgharidust ja doktorikraadi omavatel töötajatel, aga ka põhihari-

11,6
eurot oli 40-49 aastase doktorikraadi omava palgatöötaja keskmine brutotunnitasu.

duseta inimestel. Suurim palgalangus toimus seevastu põhiharidusega töötajate hulgas.

Pärast 2009. aasta kriisi muutus tööturul ka töötajate arv. Palgatöötajaid jäi vähemaks kõigis vanuserühmades. Sealjuures 30ndates töötajaid ligi neljandiku võrra. Enim suurenes akadeemilise kõrgharidusega palgatöötajate arv, ent põhi- ja keskhariidusega töötajate osatähtsus vähenes 30 aastaste ja 50-59 aastaste hulgas umbes 2 protsenti.

ARIPAEV.EE

noom - ettevõtte majandustarkvara
www.noom.ee

Tallinna kontor:
Laki 12, 10621 Tallinn
+372 628 0000
info@noom.ee

Tartu kontor:
Raatuse 20, 51009 Tartu
+372 6280000
info@noom.ee

Astro Baltics
www.astrobaltics.eu

LTT juhatus
esimehe Tõnu
Tõniste sõnul
ettevõttel
teistesse Balti
riikidesse
laienemise
plaane ei
ole-turg on
võõras ning
on oht lihtsalt
kõrvetada
saada. FOTO:
ANDRAS KRALLA

KredEx vähendab tagatise

KredEx ja Euroopa Investeerimisfond (EIF) allkirjastasid lepingu, mille kohaselt saab KredEx vähendada ettevõtjalt nõutavate tagatiste summat. Eli toel saab KredEx käendada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele väljastatavaid investeerimislaene, käibelaene ja liisingtehingu.

“Oluliselt takistab laenu saamist piisavate tagatiste leidmine, kus tagatiste summa võib ulatuda kuni kahekordse laenusummani. Väiksem tagatistõue aitab vältida liiga suure riski võtmist antud projektiga mitteseotud varade arvel või kasutada n-ö vabanevaid tagatise täiendavate tegevuste finantseerimiseks,” ütles KredExi juht Andrus Treier.

KredEx väljastab koos EIFiga käendusi 1. detsembrist kuni 30. novembrini 2015. aastal väljastatavatele investeerimislaenu-tele, käibelaenu-tele ja liisingutehingutele.

ARIPAEV.EE

KINNISVARA

Gross sai Koeru kõrtsi endale

Tankistiks peetud Koeru kõrtsihoone ostja müüs selle suurärimees Oleg Grossile. Septembri lõpul Järva Tarbijate Ühistult hoonest ostnud noor tallinnlane Timo Tehvo allkirjastas 25. oktoobril lepingu, millega müüs hoone OG Elektrale, mille omanik on suurärimees Oleg Gross, kirjutas Järva Teataja. Koeru Kaja andmeil lubas Oleg Gross valla esindajatega kohtudes uut poodi kõrtsihoonesse juba jaanuaris-veebruaries. Lahtine on veel maja endise kondiitri-riipoole saatuse, kus oleks võimalik pakkuda toitlustust, kuid sellest vallalehe andmeil OG Elektra huvitatud pole.

ETTEVÕTLUS

Saaremaa saab õunakrõpsutehase

OÜ Kadastiku Õunaaed ehitab Salme alevikku uue tootmis- ja laohoone, kus hakatakse tootma õunakrõpse ja õunu kaubandusvõrgu jaoks masinatega sorteerima. “Siiani on lapsed sõõnud kartuli-krõpse, nüüd hakkavad ehk rohkem sõõma õunakrõpse,” ütles Saarte Häälele OÜ Kadastiku Õunaaed juht Riho Kadastik, kelle ettevõtte sai PRIAst lao- ja tootmishoone ehitamiseks 442 324 eurot. Kadastiku õunaaedades kasvab 10 000 õunapuud. Üle 500 m2 põrandapinnaga tootmishoone ehitus juba käib, moodne õunakrõpsutehas peaks valmis saama järgmiseks sügiseks.

MÜÜGITEHING

Linn tegi Sõõrumaaga ebaloogilise tehingu

Juunis ostis Tallinn ärimies Urmas Sõõrumaaga seotud ettevõttelt OÜ Tondi Tennisekeskus 1,24 miljoni euro eest tenniseväljakud, mis asuvad linna maa peal. Nüüd annab linn samad väljakud konkursita 40 aastaks tagasi Sõõrumaale rendile, kõik see läheb linnale maksma ligi miljon eurot, kirjutab Eesti Päevaleht. Rocca al Mare tennisekeskust haldava Coral Arendus OÜ juhataja Erkki Torn ei mõista, miks linn pidi väljakud ostma: “Selle asemel võinuks ehitada uue tennisehalli ja anda see tasuta kõigi linnaelanike kasutusse. Selge see, et tehing on ebaloogiline.”

Kas on märgata alkoholi müügi vähenemist? Ei ole märganud. Kange alkoholi tarbimine on päevakorras. Veiniteadlikkus on kasvanud, mistõttu tarbitakse rohkem kvaliteetseid veine. Trend võiks liikuda lahjema alkoholi suunas, aga kange alkoholi tarbimine on pigem rahvusega seotud.

Kas on plaanis laiendada LTTga ka Baltikumi? Praegu ei ole plaanis laiendada, aga need plaanid võivad kõik päevapealt muutuda. Palju on juhustes kinni, hoiame silmad lahti ja kui hea lollikindel variant tuleb, siis oleme valmis seda tegema. Aga siiani ei ole eestlastel hulgikaubandus teistes Balti riikides eriti õnnestunud. Turg on erinev: personal, lao kaod, halvad kliendid. Eestis tunned kohalikku turgu ja seda on lihtsam järgida, aga Lätis-Leedus on oht kõvasti kõrvetada saada.

Kas Eestis oleks veel turgu mõnele toidu ja joogi hulgifirmale? Alati on turul ruumi. Hea äriplaan, head ideed, korralik turundus, erinevatest riikidest leiab palju edukaid kaubagruppe ja tooteid,

mida oleks võimalik importida. Samas vahel võib liigne katsetamine turgu solkida, kui lattu seisumäänud ebaõnnestunud kaupu odavalt ära antakse. Jaekaubandusse sissesaamine on väga raske, kuid kõik on võimalik.

Mida ootate Eesti kaubandusturult tuleval aastal? Ma ei ole statistik ega analüütik, aga midagi erilist ei juhtu. Palgad tõusevad ja inimesed tarbivad rohkem. Kõrgemad hinnad ja kommunaal-kulud söövad raha jälle ära. Otseselt mingit imet ei juhtu.

Mis hakkab juhtuma Eesti majanduses tuleval aastal? Ega siin midagi ei juhtu, paar protsenti majanduskasvu. Pikemas perspektiivis muretsen ekspordivõime pärast – muutused ärikliimas ja võimalikud maksumuutused. Ettevõtjana tahad stabiilsust, aga avalikkuses toimub hirmutav lahmimine. Demagoogilised sotsiaalprogrammid: võtad kuskilt ja jagad laiali, et elu läheb paremaks. Pikas plaanis see ei tööta.

raamatupidaja.ee

28. novembril

Hotell Tartu

30. novembril

Radisson Blu Hotel Olümpia Tallinn

Lemmiklektori loeng: Majandusaasta aruande koostamine MTÜ-dele, SA-dele ja KÜ-dele

Käsitlemisele tulevad teemad:
Muudatused Raamatupidamise Toimkonna juhendites
Üldised nõuded majandusaasta aruandele
Mittetulundusühingute ja sihtasutuste erisused
Korterühistute erisused
Raamatupidamise aastaaruanne
Nõuded tegevusaruandele
Spetsiifilised valdkonnad
Sagedamini esinevad vead

Loengu **soodushind** kuni 23.11.2012 registreerudes 159 eurot (+km), hiljem 199 eurot (+km). Projektijuht Anne-Ly Raudhein, e-post annely.raudhein@aripaev.ee. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või **www.raamatupidaja.ee**

ULVI SLOOG,
vandeaudiitor, MBA ESCP-EAP Berliin,
Mainori Kõrgkooli õppejõud,
Tartu Ülikooli õppejõud

Äripäev

PANE PROOVILE OMA TEADMISED FINANTSTURGUDEST
NING OSALE SUURIMAL FOREX KAUPLEMISVÕISTLUSEL

AUHINNAFOND
100 000 EUR
TÕESTA, ET OLED PARIM!

Forex Fight on rahvusvaheline kauplemise võistlus, kus osalejate lühedajalajooksu kaardide võitjate searanga osavõtteid, seismistika kasutades oma võistlusvõime suurendamiseks, kasutades selleks kõiki finantsturgude võimalusi. Äriplaanide võitjate loetel – registreerujate ja pane proovile oma kaardid. Seeläbi saadad teada, kas oled võitja. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0411 või www.eaforexfight.com. Tulevaste teavitamine ja lisadega koostamine või konsulteerimine spetsialistiga.

VALMISTU TURUNDUSAASTAKS 2013!

WAZZAP?

2-päevane konverents kõigile turundajatele Roseni Tornis aadressil Mere pst 6, Tallinn

5. DETSEMBER: OTSETURUNDUS 2013

Kuidas e-posti turundus ja otsepostitus ergutavad müüki – garanteeritult!

10:00– 16:00 MICHAEL LEANDER (Taani)**6. DETSEMBER: TURUNDUSPLAAN 2013**

Kuhu liigub turundus aastal 2013? Millised on tarbijakäitumise trendid?

10:00– 10:25 Turg ja tarbijad 2013

Margo Veskimägi, TNS Emori Balti regiooni juht

10:25–10:45 Telekommunikatsiooni valdkonna turundus.

Karin Kanepi, Elisa Eesti turundusjuht

10:45–11:05 Kaubandusturundus

Ty Lehtmäe, Maxima Eesti brändi- ja kommunikatsiooni-osakonna direktor

11:05–11:25 Finantssektori turundus

Kristjan Seema, SEB turunduse ja kommunikatsiooni divisjoni direktor

11:25–11:45 Automüügi sektori turundus

Henrik Raave, Citymotorsi juhatuse liige

11:45–12:05 Toiduainetetööstuse turundus

Marek Viilol, Põltsamaa Felixi turundus- ja müügidirektor

12:05–13:00 Lõuna**13:00–13:20 Turismisektori turundus**

Peep Ehasalu, Viru hotelli kommunikatsioonijuht

13:20–13:40 Meelahutussektori turundus

Tanel Tatter, Solaris Kino kommunikatsiooni- ja turundusjuht

13:40–14:00 Ehituskaupade sektori turundus

Britte Maidra, Bauhof Group AS turundusdirektor

14:00–14:20 Avaliku sektori turundus

Kati Veskimägi, RMK turundusjuht

14:20–14:50 Kohv**14:50–15:20 Moekaupade turundus**

Jaanika Terasmaa, Montoni turundusjuht

15:20–15:40 Jookide turundus

Kadri Ärm, Saku õlletehase turundusdirektor

15:40–16:00 Äriteenuste turundus

Alar Jäger, Krediidinfo asedirektor

16:00–16:20 Ravimite turundus

Ester Eemois, Pharma Holding OÜ juhatuse liige

Soodushind kuni 16. novembrini!WAZZAP? I päev: **169 €** (täishind: 199 €)WAZZAP? II päev: **149 €** (täishind: 179 €)WAZZAP? mõlemad päevad: **299 €** (täishind: 349 €)

Hindadele lisandub käibemaks.

Lisainfo ja registreerimine

tel 53 079 151 või e-posti teel

silja@best-marketing.com

WWW.BEST-MARKETING.EE

Energiaturu avanemiseni on jäänud loetud päevad. Viimane võimalus vaadata veelkord üle riskid ja ohud, võimalused ja eelised. Vaielda selgeks olulised teemad ja sõlmida kokku lahtised otsad. Olla kohal, kuulda, näha, hinnata ning oma sõna sekka öelda.

Äripäeva ja Advokaadibüroo GLIMSTEDT

ENERGIA-KONVERENTS:

Energiaturu piiritlematud piirid

22. novembril 2012
Nordic Hotel Forum
konverentsikeskuses

Kohal on:

ENERGIATURU LOOJAD**Elektrituru andmelao loomise valu ja võlu**Eleringi elektriturgude osakonna juhataja **INGRID ARUS****Elektriäri Lätis ja Leedus**Eesti Energia energiamüügi juht **KARLA AGAN****Elektribörsi loomise kogemused Eestis, Leedus ja Lätis**NordPoolSpot regioonijuht **HANDO SUTTER****Elektriost finantsinstrumentidega**NASDAQ OMX Finland juht **JUKKA NYGREN****ENERGIATURU KUJUNDAJAD****Arutlusring: Kas Eesti peaks tootma oma elektri ise?**Põlevkivi – majandus- ja kommunikatsiooniminister **JUHAN PARTS**Taastuvenergia – Eesti Taastuvenergia Koja juht **RENE TAMMIST**Gaas – Eesti Gaasi juhatuse liige **RAUL KOTOV**

Tuumaenergia – MTÜ Eesti Tuumajaam

nõukogu liige **KALEV KALLEMETS****ENERGIATURU VALVURID****Eesti elektri- ja gaasiturg Riigikontrolli kriitilise pilgu läbi**Riigikontrolli Tulemusauditi osakonna peakontrolör **TARMO OLGO****Õiguskantsleri 2012.a eelisvaldkond – elektrienergia kättesaadavus**Õiguskantsler **INDREK TEDER****Regulatsioon arengust ees või taga?**

advokaadibüroo GLIMSTEDT energiaõiguse

advokaat **MOONIKA KUKKE**GLIMSTEDT
LAW FIRM**Äripäev**Konverentsi hind kuni 16.11.2012 **199 eurot** (km-ga 238,80 eurot).Tavahind 299 eurot (km-ga 358,80 eurot). Registreerides korraga ühest maksjaettevõttest kaks või enam osalejat kehtib lisasoodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0020, 56 99 2025, projektijuht Liina Lilleniit või **www.seminar.aripaev.ee**

NAFTATÖÖSTUS

Poola naftatöötlemine võib Eestis laieneda. Orlen soovib siseneda jaeturule

MARTA JAAKSON
marta.jaakson@aripaev.ee

News2biz Latvia andmetel kinnitab Poola suursaadik Jerzy Marek Nowakowski, et Poola nafta rafineerimistehas ja bensiini jaemüüja PKN Orlen otsib võimalusi sisenemiseks Läti ja Eesti jaeturule.

Ettevõtte ise väidab vaid seda, et Orlen kaalub äri võimalusi Eestis, ent konkreetsetest plaanidest rääkida ei saa.

Orleni peadirektor Ireneusz Fafara kinnitas News2bizile, et Orleni Leedu tütarettevõtte, kellele omakorda kuulub Eesti Orlen, soovib luua teenindusjaamade keti nii Lätis kui ka Eestis.

Nowakowski sõnul on Orlenil tõsised kavatsused ning Poola on huvitatud stügavast koostööst Läti ja Eestiga. Suursaadiku sõnul pakuvad Läti sadamad ettevõttele huvi naftatransiidi seisukohalt, samuti loodab Poola koostöös Lätiga Balti merest põlevkivigaasi ammutada.

Ettevõtte ise Poola suursaadiku väidet ei kinnita. Orleni kommunikatsioonijuhi Audrius Stasiulaitise sõnul kaalub Orlen äri võimalusi Eestis, ent praegu ei ole konkreetseid turu laiendamise plaane.

Mõjust Eesti turule vara rääkida. Erinevalt Läti kütuseettevõtjatest, kelle arvates oleks Orlenil keeruline turul kohta leida, ei oska Eesti kütuseettevõtjad öelda, mida Orleni tulek Eesti turule kaasa tooks.

“Ajakirjanduses on Orleni soovist Baltimaades oma tegevust laiendada räägitud ka varem, kuid reaalsest plaanidest ei ole me kuulnud. Sellest, mida Orleni tulek Eesti turule võiks kaasa tuua, on veel vara rääkida, sest see sõltub väga palju jaamade asukohast ning nende kontseptsioonist. Kokkuvõttes on konkurents edasiviiv jõud,” ütles Satoili kommunikatsioonijuht Jaanus Pauts.

Alexela omanik Heiti Hääl, kes varem on rääkinud sellest, et sobiva hinnapakumise korral kaaluks ettevõtte müüki, Orleni tulekust Eestisse teadlik ei ole. “Ma ei oska midagi kinnitada või ümber lükata,” ütles Hääl.

Ka Lukoili juhatuse liige Sergei Dudko ei teadnud Orleni laienemisest. “Kahjuks ei oska kommenteerida Orleni plaane Eestis, aga võin kinnitada et Lukoiliil ei ole plaani tanklaid Eestis müüa,” ütles Dudko.

463 miljoni eurose käibega on Orlen Eesti suurim kütuste hulgimüüja, edestades konkurenti Neste Eesti ASI ja Olerex ASI enam kui kahekordset.

Avaliku sektori tippjuhil läheb erasektoris nigelamini

Avaliku sektori tippjuht saab erasektoris halvemini hakka-ma, selgus Stanley Peterburgsky USAs tehtud uuringust.

Analüüsi mittetulundusorganisatsioonidest ja avalikust sektorist tulnud tippjuhtide toimetulekut erasektoris võrdluses erasektori kogemusega juhtidega, kirjutas konverentsid.ee.

Valimi aluseks oli S&P 1500 ning kokku leiti 91 ettevõtet, kes palkasid tippjuhi eelneva era-

sektori kogemusest. Analüüs näitas, et need ettevõtted korregeerisid keskmisest sagedamini finantsandmeid, mis tõestab, et finantskontroll oli nõrgem.

Lisaks olid mittetulundus- või avaliku sektori taustaga tippjuhtide juhitud ettevõtted sagedamini seotud negatiivsete tulemustega kohtuvaidlustega.

Autor järeldas, et kuna mittetulundus- ja avalik sektor on tuntud oma organiseerimatus,

kaootilisuse ja bürokraatia poolest, on töönaoline, et sinna lähivad tööle kas vastavate kalduvustega juhid või mõjutab keskkond neid negatiivses suunas.

Uuringu tulemust ei saa siiski automaatselt Eesti või mõne teise riigi konteksti üle kanda, kuid välja võib tuua, et avalikus sektoris on huvigruppe tunduvalt rohkem kui erasektoris ja seega hajub ka vastutus.

ARIPA.EE

Mis on mis PKN Orlen

KESK-EUROOPA üks suuremaid kütusefirmasid. Eestis tegeleb peaaesjalikult kütuse hulgimüügiga. 2010. aasta lõpust pakutakse eraklientidele kodukütteks kütteõli.

ORLEN EESTI on asutatud 2003. aastal. Ettevõtte osanik on Leedu tegutsev UAB Mažeikiu Naftos Prekybos Namai, mille omanik on omakorda Public Company Orlen Lietuva (vana nimi AB Mažeikiu Nafta), mis omakorda kuulub PKN Orlenile.

Möödunud aastal teenis Orlen Eesti kahekordistunud käibe ehk 463 miljoni euro juures 2,2 miljonit eurot kasumit, mida oli kolm korda aasta varasemast enam. Ettevõttes töötab 25 inimest.

463

**miljonit eurot oli mul-
lu Orlen Eesti käive,
millega ettevõtte on
siinne suurim kütuse
hulgimüüja.**

ORLENi bensiinijaam Poolas. Tanklaketi rajamine võib kõne alla tulla ka Eestis.

FOTO: BLOOMBERG

VALUUTA

Euro kahe kuu madalaimal tasemel

Euro langes eile dollari vastu kahe kuu madalaimale tasemele, kuna eurotsoon ja Rahvusvaheline Valuutafond ei jõudnud kokkuleppele plaanis, millega vähendada Kreeka võlga. Edasi lükkus ka Kreekale abiraha andmine.

Euro langes dollari vastu 0,2 protsenti, 1,2673ni. Alates oktoobri keskpaigast, mil euro kurss dollari suhtes oli 1,3140, on euro pidevalt langenud, kuna eufooria Euroopa Keskpannga võlakirjade ostmise programmi pärast on hakanud hääbuma.

Eurotsooni rahandusministrid nõustusid Kreekale eelarve eesmärkide täitmiseks andma kaks lisa-aastat, kuid uute väljamaksete kohta esialgu mingeid otsuseid ei sündinud. Kreeka parlament võttis enne rahandusministrite kohtumist vastu 2013. aasta eelarve, millega loodetakse kokku hoida 9 miljardit eurot.

PANGANDUSLIIT

Borg: oleme kompromissist veel kaugel

Rootsi rahandusminister Anders Borg ütles eile enne Euroopa Liidu rahandusministrite kohtumist, mis hakkab arutama ka pangandusliidu loomist, et detsembris loodetud kompromissist ollakse alles kaugel.

“Kui tahetakse kompromissi, tuleb kõik ukseid avada,” ütles Borg, taunides, et pigem on hakatud juba “üksi kinni panema” ehk siis alternatiive lukku lööma.

Borgi sõnul peab olema võimalik kaaluda aluslepingus tehnilist muudatust, et tagada Euroopa Keskpannga uues pangajärelevalve nõukogus kõigi liikmesriikide võrdne kohtlemine. Samuti peab olema võimalus arutada, kas järelevalve ikka peab tingimata olema Euroopa Keskpannga alluvuses.

Eestile on Rootsi seisukoht ELi loodava pangandusliidu suhtes oluline, kuna Eesti turul domineerivad Rootsi pangad.

INGLISMAA

Gaasi hindu võidi manipuleerida

Briti regulaatorid teatas üleelele, et nad uurivad vihjeid selle kohta, nagu oleks Suurbritannia energiakauplejad manipuleerinud hindadega Euroopa suurimal gaasiturul, kirjutas Reuters.

Eelmisel nädalal Suurbritannia finantsteenuste ametile tehtud vihjete kohaselt on Briti gaasiga kauplejad kunstlikult muutnud jaemüügihindu Euroopa suurimal gaasiturul.

Vihjeid andnud siseinformaator töötas energiahindade informatsiooni vahendavas ICIS Herenis.

Energiaturu regulaator Ofgem on samuti infoga kursis.

“Ofgem on juba alustanud informatsiooni uurimist,” ütles Briti finantsteenuste amet oma avalduses.

TELEKOMIÄRI

Vodafone kirjutas korstnasse üle 7 mld euro

Euroopa suurim telekommunikatsiooniettevõtte Vodafone Group vähendas Itaalia ja Hispaania tütarfirmade väärtust summa võrra, mis ületab ligi miljardi euroga Eesti selle aasta riigieelarve prognoositud kulusid.

Tütarfirmade immateriaalse vara vähendamise tõttu võeti vastu 7,36 miljardi euro suurune kahjum, millest 4 miljardit tuli Hispaaniast ja ülejäänud Itaaliast. Võrdluseks – Eesti 2012. aasta riigieelarve prognoositud kulude maht on 6,57 miljardit eurot.

Mahakirjutamise tõttu kukkus Vodafone majandusaasta esimeses pooles 2,5 miljardi eurosse puhaskahjumisse.

Peaga töötaja

Äripäev on osa Skandinaavia suurimast meediafirmast Bonnier. Asutamisest alates 1989. aastal on Äripäev vahendanud informatsiooni Eesti juhtidele, et muuta ärikeskkond läbipaistvaks ja kõigile võrdselt võimalusi pakkuvaks. Praeguseks oleme kasvanud laia tooteportfelliga Eesti juhtivaks ettevõtetele suunatud info pakkujaks.

Otsime oma ridadesse ambitsioonikat

arvamustoimetajat,

kelle ülesanne on

arvamuslugude tellimine, toimetamine ja kirjutamine.

Eeldame:

- laia silmaringi ja argumenteerimisoskust;
- ajakirjanduslikku kogemust;
- ettevõtlikkust.

Pakume:

- huvitavat tööd;
- sõbralikku kollektiivi;
- konkurentsivõimelist palka.

CVd ja motivatsioonikirja ootame **30. novembriks** aadressil **vilja.kiisler@aripaev.ee**.

Lisainfot konkursi kohta saab telefonil 667 0150.

Äripäev

PLANEERIMINE

Pealinn sai uue ehitusmääruse.

Loodetakse vähendada bürokraatiat

KADRI PÖLENDIK
kadri.polendik@aripaev.ee

Novembris kehtima hakanud uus ehitusmäärus muudab Tallinna linnaplaneerimise ameti juhataja Anu Hallik-Jürgensteini sõnul planeerimisprotsessi kiiremaks, lihtsamaks ja läbipaistvamaks.

Peale selle soovitakse määrusega saavutada planeeringute menetlemise suurem avatus, läbipaistvus, kiirus ja asjaajamise selgus.

“Uue ehitusmääruse rakendamine tagab planeeringute menetlemise aja lühenemise, mis on oluline ehitamisel, ja menetluse parema jälgitavuse, mis on oluline naabritele. Samuti planeeringute menetlemisel halduskoormuse vähenemise,” rääkis Hallik-Jürgenstein Kuku raadio saates “Linnatund”. Ta lisas, et kui praegu on keskmise planeeringu pikkus umbes neli aastat, siis uue määruse abil peaks see aeg lühenema poole võrra. “Mõistlik aeg oleks kahe aasta ringis.”

Eelmine määrus oli ajale jalgu jäänud. Tallinna peaarhitekt Endrik Mänd ütles “Linnatunni” saates, et seni oli linnaplaneerimisel toimetatud nn buumireeglite kohaselt, sest eelmine määrus hakkas kehtima ligi kümme aastat tagasi, 2003. aastal ehk ehitusbuumile vahetult eelnenud ajal. See oli ka põhjus, miks olid muudatused vajalikud.

300

detailplaneeringut menetleb Tallinna linnaplaneerimise amet aastas.

“Oleme jõudnud selles mõttes euroopalikku arengustaadiumisse, et linn on eluliselt huvitatud, et areng üldse toimuks. Selleks, et arendajad siin toimetaksid, et siia investeeritaks ja midagi ehitataks, peab protsessi üle vaatama,” märkis Mänd.

Eskiisi menetlemine kaob. Esimene suurem muudatus uues määruses on eskiisi menetlemise protsessi ärajätmine, sest see dubleeris paljuskki detailplaneeringu protsessi, kirjeldas Hallik-Jürgenstein. Seni tuli mitu korda võtta erinevate osapoolte kooskõlastused, kuid nüüd on üks kooskõlastuste ring ära jäänud.

Mänd selgitas, et seni oli põhiline tööinstrument detailplaneeringu tegemise juures eskiisimenetlus, kus planeering oli veel algatamata, kuid ametkondadega käidi kooskõlastamas ja arutamas, millised lahendused võiksid olla. “See viis lõpptulemusena selleni, et ajaks, kui detailplaneeringu koostamine ametlikult linnavalitsuses algatati, võis olla planeerimistegevus kestnud juba aasta-poolteist, isegi kaks aastat ja alles sealt said kolmandad isikud protsessi sekkuda,” rääkis Mänd. Tema sõnul tahetakse uue määrusega jõuda sinnani, et algatamine toimuks võimalikult kiiresti pärast taotluse esitamist. Oluline on protsessiga kiiresti peale hakata ning välja selgitada, kes on huvitatud osapooled protsessis, et tagada neile kaasaráääkimise võimalus.

Teine muutus on protsessi elektroniseerimine, mis tähendab, et interneti vahendusel on ko-

gu menetlus kõigile osapooltele nähtav. Selleks kasutatakse Tallinna planeeringute registrit. Hallik-Jürgensteini sõnul on see küll juba aastaid tegutsenud, kuid ei ole veel päris valmis. Võimalikult kasutajasõbralikuks loodetakse register teha tuleval aastal.

Protsessi kiirendamiseks on ka linna asutustele tehtud detailplaneeringu kommenteerimine virtuaalseks.

“Oleme läinud seda teed, kus linna asutused annavad oma seisukoha enne detailplaneeringu vastuvõtmist kui ühtne tervik, mitte kui kümnekond eri kooskõlastajat, kelle kooskõlastus võib iseseisvalt pidurdada protsessi,” kirjeldas Mänd muudatust. Siingi on abiks Tallinna planeeringute register, kus kõigile linna asutustele läheb planeering elektrooniliselt. Uue määruse järgi on asutustel aega neli nädalat oma arvamust avaldada. Kui selle aja jooksul pole seisukohta antud, siis on õigus lugeda planeering märkusteta heakskiidetuks.

“Juhul kui planeering sisaldab märkusi või tingimusi, on linnaplaneerimise ametil kohustus vaadata neid komplektis läbi, kuna asutused annavad küllaltki spetsiifilises valdkonnas oma tingimused, mis võivad olla valdkonniti väga erinevad, isegi vastuolulised. Meie amet hindab, kuidas nendega edasi käituda, vajadusel räägib läbi tingimuste andjatega ja edastab sõelale jäänud tingimused planeerijale,” selgitas Mänd.

Seltside kaasamine protsessi. Kolmas oluline erinevus varasemast on püüd kaasata kohalike elani-

TALLINNA linnaplaneerimise ameti juhataja Anu Hallik-Jürgensteini sõnul muutub planeerimisprotsess kiiremaks, lihtsamaks ja läbipaistvaks.

FOTO: ANDRAS KRALLA

ke esindajaid ehk seltse senisest varem planeeringu ettevalmistamisse, et hilisemat kriitikat oleks vähem. Seegi peaks tagama kiirema menetlemise. “Avalikkuse osalemine planeerimisprotsessides on viimasel ajal muutunud märksa intensiivsemaks ja ka olulisemaks, sest piirkondlikud selsid on hakanud oluliselt töötama selles valguses, et arengud, mis nende lähiümbruses toimuksid, oleksid kooskõlas piirkonnas elavate inimeste huvide ja ootustega,” märkis Mänd. Ta lisas, et tema arvates on otstarbekas anda inimestele võimalus kaasa rääkida lähteülesande püstitamise juures, mitte tegeleda hiljem lahenduste kriitikaga.

Vana määrus osaliselt kehtib. Hallik-Jürgensteini sõnul praegu töös olevaid detailplaneeringuid ei tühistata, vaid nende puhul lähtutakse enne 1. novembrit kehtinud määrusest.

“Tõepoolest on võimalikud ka kokkulepped teatud etappide vahel, kus vana etapp saab läbi ja uus algab. Siis võime kasutada uue korra elemente, aga see sõltub alati konkreetsest planeeringutest. Põhimõtteline otsus on see, et vanadega vanamoodi, uutega uutemoodi,” ütles Hallik-Jürgenstein.

Tallinna linnaplaneerimise amet menetleb aastas ca 300 detailplaneeringut ning väljastas eelmisel aastal ligi 1880 ehitusluba. Planeeringute arv on püsinud viimastel aastatel stabiilne, kuid vahepeal vähenenud ehituslubade arv on hakanud kasvama. Uue ehitusmääruse väljatöötamisse olid kaasatud Eesti Projektbüroode Liidu, Eesti Arhitektide Liidu ja Eesti Ehitusettevõtjate Liidu esindajad.

Ä Kommenteer Sedusega kooskõlas

SULO NIGUL
Metro Capital Management ASi juhatuse liige

Mis puudutab uue ehitusmääruse planeeringute osa, siis pealtnäha peaks olema kõik ilus ja menetlus minema lihtsamaks, minu arvates vastama rohkem ka planeerimis-seadusele. Seni oli ju olukord selline, et Tallinna ehitusmääruse planeeringute osa oli lausa vastuolus kehtiva seadusega. Kehtiva planeerimiseseaduse mõte on see, et nii-öelda tõde selgub planeerimismenetluse käigus, aga Tallinna ehitusmääruse järgi tuli enne, kui detailplaneering üldse algatati, sisuliselt planeering valmis teha ja kooskõlastused peale saada, kuigi neid nimetati küll eelkooskõlastuseks. Kui ükskord oli algatatud, aastaid pärast esimese taotluse esitamist, tuli jälle kõik kooskõlastused uuesti võtta.

Teine punkt, mis on oluline kõikidele arendajatele, on see, et nüüd on vähemasti sulaselgelt öeldud, et see on linnaplaneerimise ameti asi saada kõik-sugused kooskõlastused. Enne oli justkui ka niimoodi, aga selleks, et midagi kuskilt saada, pidid, paberid hambus, mööda ameteid ringi lippama.

Kuidas hakkab asi praktikas välja nägema? Ma kardan, et samamoodi, sellepärast, et sa lihtsalt ei malda oodata. Võib-olla elektrooniline menetlus midagi muudab, kui asi on läbipaistvam ja on näha, kus see paber on.

Ä Taust Muudatused Tallinna ehitusmääruses

DETAILPLANEERINGUTE koostamise korraldajaks saab Tallinna linnaplaneerimise amet (TLpA). **ESKIISIST** loobumisega lüheneb menetlusaeg ligikaudu 1 aasta võrra.

KOOSKÕLASTUSPÕHIMÕTETE muutumisega paranevad planeeringu terviklikkus ja hõlmavus

UUENEVAD TLpA planeeringute komisjoni tööpõhimõtted.

TALLINNA planeeringute registri arendamisega paranevad planeeringu kättesaadavus ja menetluse jälgitavus.

ESKIISIST loobumisega toimub avalikkuse sisuline kaasamine detailplaneeringu koostamise varasemad etapis.

SUURENEB planeerija vastutus linnaruumi kvaliteedi tagamisel kõigi osapoolte ees.

ALLIKAS: TALLINNA PEAARHITEKT
ENDRIK MÄND

Puidubörs igal kolmapäeval

TEL 667 0068

materjal mõõdud (mm) kogus (tm) 1 tm hind (€) kontaktandmed

Müük

SAARE-, TAMME-, PÕÖGI-, LEHISE- JA KASE-SAEMATERJAL; PÕÖGIST JA TAMMEST SISEVOODRILAUAD, PÄRNAPUUST SAUNALAUAD; TAMMEST, SAAREST, PÕÖGIST SISESEINA VOODRILAUAD, ERI MÜSTRITEGA

Ost

KASE-SAEMATERJAL

eri mõõdus kokkuleppel kokkuleppel tel 504 8445, 527 6943
jaak.kalm@puiduari.ee

25 × 75-150 piiramatu kokkuleppel tel 503 7798, janno@meklar.ee

Reparo!
www.reparo.ee

ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS

TUNNUSTUS

Aasta tehase-maja on korterelamu Norras

Eesti Puitmajaliidu eestvedamisel kuulutati koostöös Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu ja Puuinfoga välja konkursi “Aasta tehase-maja 2012” võitja, milleks osutus Norras Sætres asuv Mateki neljakordne korterelamu. Kortерelamu valmis 2012. aastal koostöös arhitektibürooga Enerhaugen Arkitektkontor AS. Elamu insener on Tanel Nurk (AS Matek).

“Tänavu esitas tehase-maja konkursile oma toodetud maja seitse ettevõtet, võistlustöid oli kokku üheksa. Esitatud objektidest kolm paiknes Eesti puitmajatootjate suurimal sihtturul Norras, kaks Taanis ja Eestis ning üks Rootsis ja Soomes,” märkis konkursi eestvedaja Eesti Puitmajaliidu juhatuse liige Elari Kivisoo.

KONVERENTS

Ehitusettevõtjad räägivad lähitulevikust

6. detsembril toimub Eesti Ehitusettevõtjate Liidu ja Ehitusuudised.ee koostöökonverents “Ehitusettevõtjate äriplaan 2013”. Ehitusuudised.ee ja Eesti Ehitusettevõtjate Liit pööravad selle aasta konverentsil tähelepanu teguritele, mis avaldavad mõju ettevõtjate äriplaanidele ning -mudelitele.

LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Ehitusettevõtjate TOPi võitja: valime tulemusele orienteeritud hankide ja tellijaid. Ehitusettevõtjate TOPi võitnud Riverside OÜ juhi Katrin Horni sõnul püüab ettevõtte olla ise koostöös aus ja mõistlik ning seetõttu ongi objektide lõpptulemused olnud head. Riverside ei ole isegi keerulisel ajal töid pooleli jätanud. **Skanska endine juhatuse liige asus tööle NCCsse.** Septembri lõpus Skanska juhatuse liikme kohalt lahkunud Toomas Alle asus tööle NCC Ehitusse ehitusdirektorina.

CERTEX
Töste- ja koormakinnitustevahendid

The Lifting KnowHow

SILD- ja
KONSOOLKRAANAD
ehitus, remont, hooldus

www.certex.ee
CERTEX EESTI OÜ tel 6062 499
Peterburi tee 47 faks 6062 599
Tallinn 11415 info@certex.ee

reklaam

ÄRILAUSE

» Jüri Vips: Palju välismaal töötavaid inimesi tuleb talveks koju. Raske hinnata, kas nad ostavad uue teleka või rohkem piima.

ABC Supermarketi juhatuse liikme sõnul on raske hinnata, kas majandus jääb stabiilselt kasvama.

ÄRIPÄEV 14. november 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Riigikogus läheb kolmandale lugemisele võlaõigusseaduse muudatus.

Kelle huvides riigikogus arutletav võlaõigusseaduse muudatus on?

KATRIN TALIHÄRM
pangaliidu tegevdirektor

Vältimaks võimalikke tõlgendusprobleeme ning nende pinnalt tekkinud vaidlusi, asendatakse muudatustega tarbijakrediidi regulatsioonis läbivalt mõiste “osamakse” mõistega “tagasimakse”. Tegemist ei ole sisulise muudatusega, vaid tehnilise täpsustusega, mille eesmärk on muuta regulatsioon selgemaks ja üheselt mõistetavamaks.

TRIIN MESSIMAS
SEB eraisikute suuna arendusjuht

Eelnõus olev muudatusettepanek, mis puudutab krediidiga seonduvate tagasimaksete mõiste sisu täpset selgitamist, kaotaks ära seadusandja tegeliku tahte väärmõistmise ning kehtestaks senisest täpsema, üheselt mõistetava regulatsiooni.

Leiame, et muudatus on kõigi laenuhinguse kaasatud osapoolte huvides – üheselt mõistetav seadus muudab laenusuhte selgemaks.

VALDO RANDPERE
riigikogu liige

Eelnõu on laenuvõtja huvide kaitsmiseks, et inimesed saaksid laenu võttes aru, millised kohustused neile pannakse. Terminid ühtlustatakse, et inimesed saaksid paremini aru, mida nad teevad, kui nad võtavad laenu.

LUGEJA ARVAB

» Uus strateegia võiks olla lasta latti allapoole. Praegune Estonian Air on kvaliteetset teenindust pakkuv lennuettevõtte, kuid Eesti elanikkond on väga hinnatundlik. Teeninduse tase lennukis ei ole määrav sihtkohta jõudmisel.

Kommentaari artiklile “Parts: kärbitud Estonian Air suurem kui 2010. aastal”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminarid, käsiraamatud, Raamatuklubi ja infolehed:
tel: (372) 667 0207,

faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Ainult Äripäeva paberlehe tellija saab lugeda Eesti parimat majanduslehe digiversiooni **Internetis, iPadis ja nutitelefonis.**
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMNISTIDE KOLMAPÄEV

Igor Rõtov | Aivar Hundimägi | Meelis Mandel | Peeter Koppel | Marek Reinaas | Heido Vitsur

Võimuheitlus võimuliidus

Esmaspäeval esitas kaks IRLi vastutusalas oleva asutuse tippjuhti lahkumisavalduse. EASi juhi ametist otsustas lahkuda Ülari Alamets, politsei- ja piirivalveameti peadirektori kohalt Raivo Küüt. Avalduse esitamise põhjused on üldjoontes sarnased, kuid avaldustele järgnenud on täiesti erinev. Alamets pidi kiiresti töölauda puhtaks kraamima, Küüdi avaldus maandus siseminister Ken-Marti Vaheri sahtlis. Poliitikud ei salli üllatusi. Isegi maksumaksja raha raiskamisega vahele jäänud maanteeameti juht Tamur Tsäkkot ei vabastatud ametist päevapealt. Ministrid ei tõtta enne vanasse kaevu sülitama, kui uus pole valmis. Alametsast lahtisaaamiseks oli IRL valmistunud pikalt, viimastel nädalatel puhkenud skandaal oli selle mitu kuud tagasi langetatud otsuse lõppakord.

Politseijuhi Raivo Küüdi tooli kõikuma löönud skandaal tuli aga IRLile ootamatult. Seetõttu saab Küüt jätkata. Järgmisel aastal saavad Küüdi ja kapo juhi Raivo Aegi ametiajad täis. Erakonnad üritavad politseijuhte oma mõjusfääri saada. Hea näide oli Tartu kunagine politseiprefekt Aivar Otsalt, kes aitas Reformierakonnal ülikoolilinna valitseda ning käivitas ka Andrus Ansipi peaministritoolile aidanud skandaali.

Politseijuhtide määramisel üritab võimalikult hea loosi tõmmata opositsioonis olev Keskerakond. Kapo peadirektori valimiskampaania käivitumisest andsid aimu Kalle Klandorfi suvised arvamusartiklid Delfis, mis olid pühendatud Aegi-aegse kapo ühele suuremale häbiplekile ehk Indrek Põdra kohtuasjale.

Arvan, järgmisel aastal vahetuvad kapo peadirektor ja politseiameti peadirektor. Kiirusemõõtmise skandaal muutis olukorra Vaherile lihtsamaks, sest Küüdi lahkumist ei pea kevadel enam põhjendama. Erinevalt Küüdist ei pidanud Alamets ise lahkumisavaldust kirjutama, sisuliselt kirjutati see tema eest valmis IRLi peakontoris ja rahuldati seetõttu kiiresti.

Mitu võitlusvälja. Kuigi vormiliselt kuulub EAS majandusminister Partsi haldusalasse, juhtis EASi tööd Reformierakond ehk tandem Lillo-Alamets. Reformi rahaasju korraldada aidanud Kalle Lillo on EASi nõukogu liige, mitu Partsi lähikondlast on Lillot nimetanud nõukogu tegevlikuks juhiks. Reformierakondlaste mõju EASi ja Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) üle peetakse üheks põhjuseks, miks pole oravatel keeruline leida sponsoreid. EASi ja KIKi abiraha noolivate omavalitsusjuhtide ja ettevõtjate pähe

AIVAR HUNDIMÄGI
peatoimetaja asetäitja

» IRL üritab haavatud Reformierakonna vastu noppida kiireid punktivõite. Üks näide on EAS.

on kulunud loosung “Reformierakonnaga oled õigel teel”. Et vähendada EASis oravate mõju, otsustas Parts aasta alguses vahetada välja kaks EASi nõukogu liiget – nõukogu esimehe Mart Einasto asemel tuli Cinzia Siig ning Erich Teigamägi asemel Arvi Altmäe. Järgmiseks sammuks oligi Alametsa väljavahetamine.

Teine Reformierakonna ja IRLi lahinguväli on Tallinna Sadam. See riigifirma on olnud aastaid Reformierakonna mõjusfääris. Parts on proovinud saada võimu Tallinna Sadamas enda kätte, kuid see pole hästi õnnestunud. Ta üritas teha muutusi sadama juhtkonnas, kuid sadama nõukogu esimehe Neinar Seli tahtmine jäi peale.

Eelmisel nädalal nõudis Parts, et Eesti Olümpiakomitee presidendiks saades peab Seli lahkuma sadama nõukogust või lõpetab sadam EOK toetamise. Seli oli teisel arvamusel. Parts pidi ka selles vaidluses taanduma, kuid andis Selile valusa ninanipsu õeldes, et ei soovi Seli lahkumist nõukogust, sest Seli initsiatiivil toetas sadam Raili Garanti konteinerterminali rajamist. See suurinvesteering praegu toppab ning võib osutuda Tallinna Sadama järjekordseks kulukaks apsakaks, mille vastutusekoorem lükati Seli õlgadele.

Reform peab rusikat taskus hoidma. Alametsa väljavahetamise ja Tallinna Sadamas toimuva pärast käivad mitmed mõjukad reformierakondlased praegu ringi, rusikas taskus. Oravad pole ilmselt rahul ka sellega, et IRL sai oma tahtmise Eesti Panga presidendil valimistel. Kui IRL tagasi ei tõmbu, siis võetakse rusikas taskust välja.

Edgar Savisaarele oleks selline lahendus nagu taeva kingitus. Ta haistab Keskerakonna võimalust tulla riigis võimule ajal, kui määratakse ametisse uued politseijuhid ning toimuvad kohalikud valimised, mille eel on Keskerakonnal kasulik näidata, et ta pole teiste parteide poolt tõrjutud. Selle võimaluse nimel oleks Savisaar valmis ka tervislikel põhjustel taanduma Keskerakonna esimehe ametikohalt. Näiteks võis Savisaare tervis ja töökoormuse vähendamine ehk erakonna juhi kohalt loobumine olla üheks jututeemaks juulis toimunud Seli ja Savisaare ühisel kaatrisõidul. Selle merereisi tähtsusest saame tõenäoliselt aru alles tagantjärele.

Rahastamis- ja valetamisskandaali tõttu on Reformierakond praegu kehvas seisus. Langeva reitingu tingimustes oleks Reformile liiga riskantne minna koostööle Keskerakonnaga. IRL üritab seda ära kasutada ja noppida endale kiireid punktivõite. Pikalt oravad valitsuspartneri isepäist tegevust, kõrvad ludus, pealt ei vaata.

REPLIIK

Töötajate isetegevus maksab kätte

Suur hulk ettevõtteid ei pea kinni väljakuulutatud lahtiolekuaegadest.

Näiteks hakkavad töötajad päevakassat kokku lööma või koristama pool tundi enne sulgemist, kui poes on kunded, kes “segamise” pärast pahuraid ja etteheitvaid pilke teenivad. Või lastakse kaubakeskuses ukse ees turvakardin poolde vinna 15 minutit enne ust sulgemist. Isegi kui ma saan aru, et sulgemise aeg on lähedal, siis

RIVO SARAPIK
rubriigitoimetuse juht

» Kunde ei pruugi tagasi tulla.

turvakardina kas või osaline alalaskmine hüüab juba eemalt: “Hoi a siit eemale!”

Kundede tõrjumine. Samas võib teinekord just 15 minutist piisata, et vajalik letilt haarata ja selle eest maksta. Ehk tekitada käivet-kasumit, millest ka töötajatele palka makstakse. Rääkimata sellest, et kui on lubatud poe lahtiolekut kella 21ni, siis peab pood vähemalt 21ni toimima.

Selline kundede tõrjumine ei pruugigi olla osa firma klienteeninduspoliitikast, pigem töötajate isetegevus, mis juhtkonnale-omanikele teadmata. Reklaamile ja turundusele kulutatud aeg ja raha haihtub aga sellest hoolimata.

Ajal, mil valikuid on kõiges palju, pole mõtet end hellitada pettekujutlusega, et kui kaua või teenust väga vaja, küll siis tagasi tulla. Ei pruugi nii minna.

UUS VENE ESIRIKKUR. Pärast seda, kui Vene riigiettevõtte Rostneft ostis osaluse ettevõttes TNK-BP, sai TNK-BP suurimast eraaktsionärist Viktor Vekselbergist Venemaa kõige rikkam inimene.

LINN TEGI SÕDORUMAAGA EBALOOGILISE TEHINGU. Tallinn ostis juunis ärimees Urmas Sõdormaaga seotud ettevõttelt OÜ Tondi Tennisekeskus 1,24 miljoni euro

eest tenniseväljakud, mis asuvad linna maa peal.

MONAVIE LIIDRID TEENIVAD TASKILA PALKA. Võrkturundusäri MonaVie Eesti liidrite kuusissetulek on samal tasemel Tero Taskila omaga.

OSSIPENKO OSTIS END TALLINNA SUURIMAKS PRÜGIVEDAJAKS. Ida-Virumaa suurärimeha haare laienes Tallinna.

KOMMENTAAR

Kinnisvarahinnad jõuavad aastal 2020 buumi tasemele

Viimati avaldasin Eesti Kinnisvarafirmade Liidu seminaril arvamust, et 2020. aastaks on kinnisvarahinnad kõrgemad kui buumi tipus 2007. aasta alguses. 2008. aastal, vahetult pärast ülemaailmse finantskriisi lahvatamist julgusin suisa prognoosida, et buumiaegsed hinnad ootavad meid ees juba 2015. aasta alguseks.

Majandus korras. Riik on hoolimata valitsejate ajutisest lollimängimisest kenasti hakkama saanud, riigi majandamine on enam-vähem korras. Kinnisvaraturu jaoks on oluline ka laenuraha suhteliselt hea kättesaadavus ja madal hind. See kõik on viinud sinnamaale, et viimase nelja aasta jooksul on Tallinna keskmine korteri hind tõusnud 1,4 % kuus.

Keskmiist hinda on vedanud eelkõige uued korterid, mis koguturust moodustavad alla viiendiku, järelturu korterite hind pole kriisi põhjast kosunud oluliselt rohkem kui inflatsioon. Järelturu korterite hinnad hakkavad ülespoole kruvima: see on ühiskonna üldise elujärje paranemise paratamatu kõrvaltoime, mida soodustab

KALEV ROOSIVÄLI
Pindi Kinnisvara nõukogu esimees

”Kas ma ootan sellist tõusu? Kindlasti mitte! Olen liiga lähedalt näinud kriiside laastavat mõju.

tab laenuraha odavus, kuid veel rohkem riigi üldine tervis. Et minu kunagine prognoos (2015 buumi tasemele) täituks, oleks vaja järgmiseks kaheks aastaks senise 1,4%-lise igakuise hinnatõusu asemel 2,2%-list kasvu. See pole praeguses majanduskonjunktuuris võimalik. Kas ma ootan sellist tõusu? Kindlasti mitte! Olen liiga lähedalt näinud nii 1999. aastal kui ka 2007. aastal alanud kriiside tõsidust ning nende laastavat mõju majapidamistele ning loodan, et turg liiga kiirelt uuesti kasvama ei hakka.

Samas kardan, et kriisist pole siiski palju õpitud ja inimesed vaatlevad kinnisvaraturgu ikka liiga emotsionaalselt. Nagu 15 aastat aastat tagasi vaatasime autoturul eelkõige marki ja kiirendust, nii vaadatakse nüüd korterite puhul ruutmeetrite arvu ja korteri toalisust.

Tulevikule ei mõelda. Meil on tohutult amortiseerunud ja ebaefektiivset vara, mille puhul võtab kõrvalkulude arvutus ostu- ja müügi ära. Samas ostetakse palju praegusest maksevõimest lähtudes ja kaugemale tulevikule ei mõelda, mistõttu kasvab surve vanemate korterite hinnale.

Oleksin üllatunud, kui 2020. aastaks Tallinna keskmine korteri hind kunagise buumitipu tasemel ei oleks. Selleks poleks vaja rohkemat kui 0,5%st igakuist kasvu, aastaseks tõusuks annaks see veidi üle 6%. Arvestades üldist majanduse kasvutempot, inflatsiooni, hoone- ja energiatõhusamaks muutmist ja üldist suunda tegevuse (nii ettevõtluses kui mujal) efektiivsemaks muutmisel on see lausa tagasihoidlik prognoos.

KOMMENTAAR

Alustav ettevõtja peab olema valmis tohutult töötama

Peale mitme ratsionaalse eelduse, nagu valdkondlik töökogemus, vinge äriidee ja alginvesteeringu olemasolu, aitavad edule ettevõtluses kaasa mitmed emotsionaalsed ehk ettevõtja isikust lähtuvad eeldused.

Eelkõige peab inimesel olema valmisolek rüüdnud teha. Kui kõrvalvaatajad tavatavad edu peamiselt õnne arvele kirjutada, õigustades nii enda suutmatust, siis tegelikkuses ilma kõva töötegemiseta ettevõtluses läbi ei löö. Küsimus on pigem selles, et kuidas suudetaks oma sooritussuutlikkuse piires pidevalt nihutada.

Rikkus laseb end oodata. Troostitaks võib pilt muutuda siis, kui endale teadvustada, et rameda töötegemisega kaasneb vähemalt alguses tagasihoidlik sissetulek. Inimesel on kaunis raske endale põhjendada, miks ta on juba kümnendat kuud kiirnuudlidieedil, sellal kui endised kursakaaslased mugavatel korporatiivsetel ametikohtadel

MART BRAUER
ESA inkubatsioonijuht

”Raske on endale põhjendada, miks ma olen juba kümnendat kuud kiirnuudlidieedil.

riskivabalt palgast tulenevaid hüvesid naudivad. Ettevõtluse üks põhikreodo ongi lühiajalisest kasust loobumine pikaajaliste hüvede nimel.

Teekond võimaliku eduni on aga käänuline, äärmiselt ebastabiilne ja kõrge määramatuse tasemega. Sellega kaasnev emotsioonide kõver meenutab Ameerika mägesid. Ettevõtja amet pisut sarnane müügitöötaja omaga. Sõna “ei” kuulub alustav ettevõtja päevast päeva,

kuid vaatama sellele tuleb järgmisel hommikul lootusrikkalt üles tõusta ja maagilise “jahi” poole edasi püüelda. See ei ole kerge ja seda suudavad vähesed.

Paratamatud ebaõnnestumised. Iseenesest mõista kaasneb ettevõtlusega paratamatult ebaõnnestumise risk. See võib takistada ettevõtte loomist, kuna eestlase riskitolerants on üldjuhul kaunis madal. Tõsi küll, ebaõnnestumise hirm ei ole meisse nii sügavalt juurdunud kui näiteks jaapanlastes, kuid ameerikaliku suhtumiseni on meil veel pikk tee käia. Pankrot tähendab ühiskonnas ebaõnnestumist – seda ei käsitleta kui kasulikku kogemust, mis kasvatab märkimisväärselt järgmise projekti edu tõenäosust.

Kuid eks just see ongi ettevõtja teekond – paratamatute ebaõnnestumiste otsa komistada ja pealtvaatajate heietusi ning targutusi eirates järjekindlalt oma eesmärkide poole edasi sammuda.

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

SUURES KOGUSES KASUTATUD KONTORIMÖÖBLIT!

45€ (sisaldab km)

MARTELA RULOOKAPP

Tähetorni 21j, Tallinn
Tel 552 6608

www.Apuneks.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x26 mm hinnaga 15€

Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis: www.hiromantia.eu

ML-TRANSPORT

Osakoormate vedu tagaluukautodega TALLINN – HELSINKI – TALLINN

Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!

tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

DREWS AUTO

REHVID ja VELJED ALATI SOODSAD HINNAD!

Suur-Sõjamäe 8b, Tallinn
drewsauto@hotmail.ee
tel 610 1033, 553 5133

www.drewsauto.ee

teadjalt tegijale

kasiraamat.aripaev.ee

Äripäeva käsiraamat

Valmib koostöös advokaadibürooga **VARUL** <http://www.varul.com>

Lepingud Näidised ja kommentaarid

Neli korda aastas täienev käsiraamat sisaldab võlaõigusseaduse üldosa ja praktikas kõige rohkem levinud lepingute kommentaare ja näidiseid

Autorid:
Marko Kairjak (peatoimetaja), Ants Mailend, Karl Haavasalu, Sergei Jegorov, Peeter Viirsalu

kasiraamat.aripaev.ee

Äripäev info ja tellimine: 667 0100

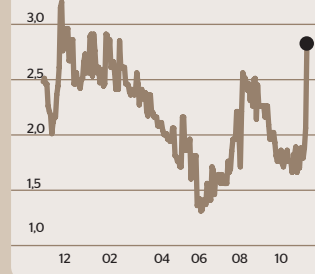
Äripäeva käsiraamat

TÕUSJA

Soome tööstusfirma lõi hiinlastega käed.

Neo Industrial

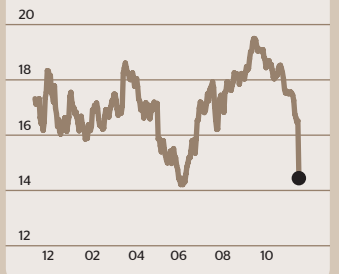
2,85 EUR +35,71% ▲

LANGEJA

Kurb päev Saksa suurimale energiasfirmale.

E.ON

14,54 EUR -12,18% ▼

ÄRIPÄEV 14. november 2012

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

USA

Suured muutused energiaturul.

USA muutub eksportööriks.

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Esmaspäeval üllatas energiaturge Rahvusvahelise Energiaagentuuri (IEA) värske prognoos, mille kohaselt USA möödub umbes viie aasta pärast Saudi-Araabiast ja muutub maailma suurimaks naftatootjaks, 2030. aastaks aga suuri- maks nafta eksportööriks. Gaasitootmises möödub USA Venemaast 2015. aastal. Vaatame, mida see toob kaasa majandustele ja kuidas sellest võiks kasu saada investor.

“Üleilmse energiasüsteemi alustalad muutuvad,” vahendas New York Times IEA peaökonomisti Fatih Birolit. Varem prognoosis IEA, et Saudi-Araabia jääb juhtivaks tootjaks kuni 2035. aastani.

2010. aastast 2035. aastani peaks maailma energianõudlus kasvama 35–46 protsenti. Enamus nõudluse kasvust tuleb Hiinast, Indiast ja Lähis-Idast. Lähis-Ida nafta, mis praegu läheb USAsse, liigub tulevikus tõenäoliselt Hiina. Ameerikas kaevandatud kivisüsi, mida ähvardab koduturul nõudluse kahanemine, liigub juba praegu Euroopasse ja Hiinasse.

Selliste suurte oodatavate muutuste põhjuseks on olulised energiapakkumise muutused, mis peamiselt põhjustatud USA nafta- ja gaasitootmise kasvust, kus võetakse kasutusele uusi naftareserve ja kildakivis olevat gaasi.

Council on Foreign Relationsi teadlane Michael A. Levi ütles, et see on üldiselt hea uudis USA-le,

10

dollarit miljoni BTU eest küsib Venemaa Euroopas maagaasi eest, samas kui USAs maksab see umbes kolm dollarit.

kuid energiaalane sõltumatus ei tähenda seda, et riik on immuunne energiahindade kõikumisele, kuna nafta hind määratakse maailmaturul.

“Võib-olla on USA vähem avatud hinnašokkidele ja veidi paremini kaitstud, kuid see ei anna sellist energiasõltumatust, nagu mõni inimene väidab,” ütles Levi. Lisaks sõltub energiasõltumatus sellest, kuidas õnnestub president Obama initsiatiiv muuta autode tootmise standard karmimaks, mille kohaselt sama kütusekogusega peab saama sõita rohkem ning eluasemete ja koduseadmete energiaefektiivsus peab kasvama.

Saksa tööstuse perspektiiv on ähmane. Ka oodatakse palju Iraagi naftatööstust, mis peaks tooma turule rohkem tootmisvõimsust. Samas on piirajateks mõne riigi, nagu Saksamaa ja Jaapani, otsus Fukushima õnnetuse järel loobuda tuumaenergia kasutamisest.

Saksamaa plaanib sulgeda oma tuumaelektrijaamad 2022. aastaks ja reaalset on neid võimalik asendada vaid söe baasil töötavate elektrijaamadega, kirjutas Ambrose Evans-Pritchard shareholder-sunite.comis. See romantiline poliitiline duell läheb Saksamaale 2020. aastaks maksma 200 miljardit eurot, et tõsta taastuvenergiast elektri tootmise osa 20 protsendilt 2020. aastaks 35 protsendile ja siis aastakümne keskpaigaks, et olla rohelise energia superriik, veel 600 miljardit eurot.

Saksamaa elab kujutelmast, et nad suudavad Euroopa juhtivat tööstusmasinat energiaga varustada Läänemere rannikust eemalt olevatest tuulikute, kuigi kõrgepingeline põhjast lõunasse ei ole veel ehitatud.

“See ei ole poliitika, see on religioon,” ütles era-

vestluses üks Saksamaa ametnik, hoiatades, et riik on juba praegu väga lähedal elektrikatkestustele. Eriti kardab ta mõnda looduskatastroofi.

“Me kardame kohutavalt energia ringivahetust,” ütles Volker Treier Saksamaa tööstuskojast. “Meil ei ole realistlikku plaani, kuidas asendada tuumaenergiat. Elektrikulud on juba praegu kohutavalt kõrged. Seda kaebavad kõik.”

Tööstus kolib USAsse. IEA prognoosi kohaselt saavad USA elektrihinnad jääda umbes 50 protsenti odavamateks kui Euroopas, kuna USAs kasutab üha enam elektrijaamu odavat maagaasi, mis aitab nii ameerika tarbijat kui ka tööstust.

Suureks kaotajaks USA kildagaasibuumist loetakse Gazpromi ja Kremlit. USA muutumisega suurimaks maagaasitootjaks tunneb end Euroopa Liit piisavalt jõulisena, et mässata Venemaa vastu, kes võib kaotada oma mõju Euroopa gaasiturul, kirjutas oilprice.com. Eurooplased maksavad liiga kõrget hinda Vene gaasi eest, mille hinnamudel on seotud nafta hinnaga. Venemaa müüb maagaasi kümne dollariga miljoni Briti terminaalühiku eest, kuid USAs müüakse seda umbes kolme dollari. Mitte-Vene veeldatud maagaasi hind on umbes vaid pool sellest, mida küsib Venemaa. Aasias maksab maagaas ligi 15 dollarit.

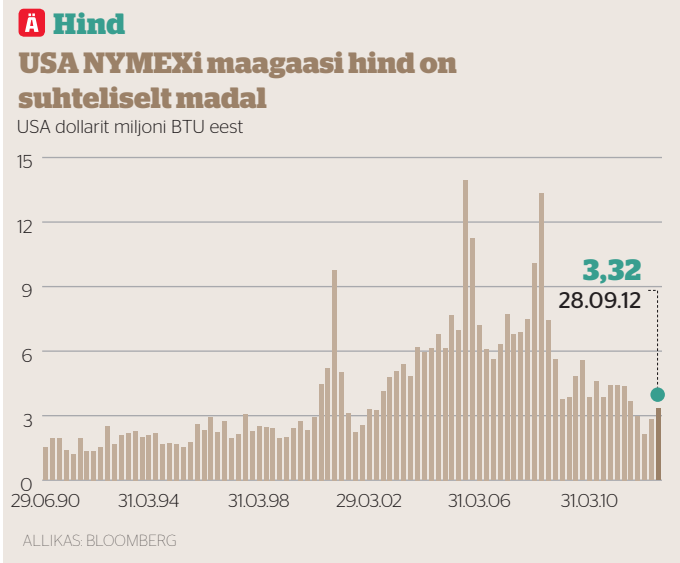
Kuidagimoodi on see pannud Gazpromi alandama gaasi hinda Lääne-Euroopale, kuid mitte Ida-Euroopale. 2011. aastal teenis Gazprom 44 miljardi dollari suuruse aastakasumi. Selle ettevõtte kasumid ja rahavood võivad olla ohus.

Kes siis võivad madalast maagaasihinnast USAs? Tööstus, mida energiantensiivsem, seda rohkem, eeldusel, et gaasi hind ei tõuse eriti. Ame-

tehas plaanib kahe aastaga börsile viia Valgevene. Esimene firma peaks maanduma aktsiaturul aastal 2014.

COUNCIL on Foreign Relationsi teadlase Michael A. Levi arvates on muutused positiivsed.

FOTO: BLOOMBERG

Ä Taust

Võimalikud võitjad USA madalatest maagaasihindadest

	aktsia-sümbol	P/E	dividendi-tootlus
Kemikaalide tootjad			
Dow Chemical	DOW	15,7	4,5
Du Pont	DD	11,5	4,0
Lyondell Basell Industries	LYB	11,4	3,2
Eastman Chemical	EMN	11,6	1,8
Väetise tootjad			
CF Industries	CF	6,9	0,8
Potash Corp. Of Saskatchewan	POT	13,3	2,2

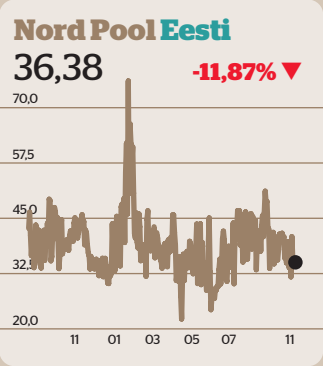
ALLIKAS: BLOOMBERG

rican Chemistry Councili uuringu kohaselt on kil-dagaasibuum parandanud kemikaalide, plasti-ku, alumiiniumi, rauamaagi, terase, ja klaasitöös-tuse võimalusi. PricewaterhouseCoopersi andme-tel mõjutab see ka masinatööstust, elektriseadme-tootjaid, transpordivahendite tootjaid, mööbli-tööstust, et tuua tagasi tootmist Hiinast USAsse.

Oma osa on selles ka hiina tööjõukulude tõu-sul. Aastakümne madalamale tasemele langenud gaasi hinnas oli süüdi pöörase tempoga kildgaasi kasutuselevõtt, ilma et kusagilt oleks lisandunud oluliselt kohalikku nõudlust. Paljud tööstusharud püüavad leida võimalusi, kuidas minna üle gaasi kasutusele. Elektrijaamad on lülitatud ümber ki-visöe põletamiselt maagaasi kasutusele. Ettevõtted ja omavalitsused kasutavad tuhandeid uusi gaasi-küttel veokeid ja busse, vähendades riigi naftasõl-tuvust. Suured võitjad on väetisekompaniid ja ke-mikaalide tootjad, mis tarvivad palju maagaasi. Kemikaalitootjate kogukulust moodustab energia enam kui 50 protsenti. Ootamatult on selgunud, et olles läinud mujale maailma odavat tööjõudu ka-sutama, et energia hind on USAs nii odav, et toot-mine tuuakse USAsse tagasi. Ka välisfirmad viivad tootmist USAsse.

Võimalikud võitjad. Lisan tabeli näol mõne USA kemikaalitootja ja väetisetootja (millest üks on Ka-nada kompanii), keda võiks edasi uurida võimalike võitjatena. Loomulikult ei ole vaid praegu (ja ehk ka tulevikus) odav maagaas tulemuste ainumõju-taja. Kui Euroopa ja maailma majandus jääb pikaks ajaks virelema, mõjutab see ka neid tsüklilisi ette-võtteid negatiivselt. Euroopa võiks võlakriisi kõr-val hakata mõtlema oma energeetikale.

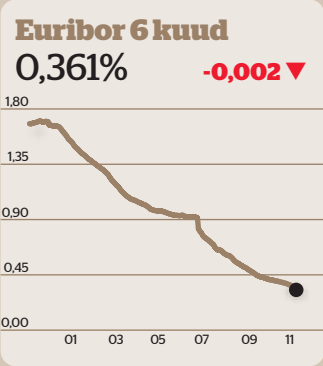
ELEKTER
Elektri hind on aktsiaturgudest tunduvalt püsimum.

VALUUTA
Euroala kriis kogub tuure, euro langeb.

INTRESS
Euroopa Keskpanga baasint-ressimäärade langetamine surub Euribori alla.

Ä RAHA

Kommerts pankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa	
Sampo Pank****	0,01	0,01**	0,01	0,10	0,20	0,35	0,40	0,50	Kontakteeruge pangaga	65/300(4)		
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190	
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000	
Tallinna Äripank		0,05	0,15	0,20	0,40	0,60	0,90	1,20	1,30	-	200	
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,35	0,40	0,60	0,85	1,15	1,50	1,60	-	200	
Nordea Pank	0,10		0,15	0,20	0,25	0,55	0,65	0,80	-	-	320	
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,40	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150	
Versobank	0,05	0,10	0,70	0,80	0,90	1,20	1,40	1,60	1,90	2,40	350	
DNB	0,25 (7)	-	0,50	-	0,70	0,90	1,05	1,20	1,30	1,40	300	
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	0,20	0,25	0,30	0,60	0,75	0,90	-	-	300/3000 (9)	
SEB	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,15	0,15	0,35	0,40	0,60	100***	
LHV Pank	0,10 (10)		0,70	0,80	0,90	1,20	1,20	1,20	-	-	500	
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)	
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500	
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000	
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000	

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,60	0,75	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,35	0,65	0,80	0,95	200
Citadele Pank	0,10	-	0,40	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,40	0,50	0,70	1,00	1,20	1,50	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,20	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,40	0,50	0,70	0,90	1,10	1,20	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot. ** juuridiline isk ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaal pang, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt. (9) juuridilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägitl **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Too oma aktsiad üle.

LHV Pangas on Balti väärtpaberite hoidmine tasuta.

Tutvu tingimustega ja küsi lisainfot lhv.ee

LHVpank

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

Austraalia dollar	AUD	1,2187	Rumeenia leu	RON	4,5375
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,6077
Hiina jüaan	CNY	7,9116	Singapuri dollar	SGD	1,5539
Hongkongi dollar	HKD	9,8399	Suurbritannia nael	GBP	0,7997
India ruupia	INR	69,7900	Sveitsi frank	CHF	1,2046
Jaapani jeen	JPY	100,9300	Taani kroon	DKK	7,4572
Kanada dollar	CAD	1,2709	Tai baat	THB	38,9510
Korea won	KRW	1384,3500	Tšehhi kroon	CZK	25,4450
Leedu liit	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,2885
Läti lattu	LVL	0,6962	Ungari forint	HUF	284,3600
Norra kroon	NOK	7,3260	USA dollar	USD	1,2696
Poola zlott	PLN	4,1785	Venemaa rubla	RUB	40,3600

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused	13.11	Värvilised metallid	12.11
Nafta IPE, bbl	107,68	Alumiinium LME	1949
Nafta NYMEX, bbl	85,00	Vask LME	7640
Mootoribensiin, t	985,25	Plii LME	2150,5
Diislikütus, t	976,00	Nikkel LME	16000
Kerge kütteõli, t	937,00	Tina LME	20375
Masuut (1% väävel), t	606,00	Tsink LME	1903
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,597		
Põllumajandus	13.11	Väärismetallid	13.11
nael = 453,59 g		USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	148,40	Kuld COMEX	1723,00
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	541,00	Plaatina NYMEX	1581,75
Kakao NYBOT, USD/t	2392,00	Palladium NYMEX	623,50
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	217,00	Höbe COMEX	32,34
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	468		

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

reklaam

Pankade kontaktandmed

SEB Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn, tel (24h) 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampo-pank.ee,
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee
BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333,

faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
VERSOBANK Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
BANK DNB Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501,
e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
ASUNICREDIT BANK EESTI FILIAAL Liivalaia 13, Tallinn, tel 668 8300, www.unicreditbank.ee, e-post: kliendiinfo@unicreditgroup.ee
LHV PANK Tartu mnt.2, tel. 680 0400, fax 680 0402, e-post: lhv@lvh.ee, www.lvh.ee
EESTI KREDIIDIPANK Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037

Ä BÖRS

Tallinn

13.11

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm. %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,710	1,18	4 474	-	-13,0%	0,36	0,0%
Baltika	0,529	-0,19	1 552	-	-41,9%	2,18	0,0%
Ekspress Grupp	1,030	0,98	979	24,1	3,2%	0,77	0,0%
Harju Elekter	2,450	-0,41	8 572	11,4	8,4%	0,96	2,9%
Järvevana	0,515	0,00	0	-	-0,1%	0,61	0,0%
Merko Ehitus	5,900	-1,67	4 079	-	-2,2%	0,94	0,0%
Nordecon	1,170	0,00	1 463	164,3	0,8%	1,29	0,0%
Olympic EG	1,540	0,00	60 798	11,9	25,0%	2,99	6,5%
Premia Foods	0,649	-1,52	1 080	583,8	0,1%	0,63	16,9%
Silvano FG	3,150	-0,94	49 461	11,9	18,1%	2,15	0,0%
Tallink Grupp	0,693	0,43	53 562	8,6	7,7%	0,66	0,0%
Tin Kaubamaja	5,420	0,37	5 409	10,3	16,4%	1,69	6,5%
Tallinna Vesi	9,260	-0,75	28 002	8,6	31,2%	2,67	9,1%
Trigon PD	0,319	0,00	0	-	-75,6%	0,62	0,0%
Skano Group	1,260	-3,82	18 616	2,8	26,6%	0,75	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kuu on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

13.11

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2.08	1.46	-	3.5	5.1
City Service	1.700	-0.58	6.6	1.0	13.5
Invalda	1.980	-1.49	-	0.9	-
Linas Agro	0.550	-0.90	3.4	1.1	-
Snaige	0.534	0.00	-	2.1	-
TEO LT (Telekomas)	0.685	0.15	11.4	1.9	8.5

Helsingi

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	16,17	-0,31	11,7	3,2	8,0
Finnair	2,19	-1,35	-	0,4	-
Fortum	13,60	-2,44	9,8	1,2	-
Neste Oil	9,14	-1,67	-	0,9	3,8
Nokia	2,09	-1,97	-	1,0	9,6
PKC Group	13,06	-2,17	9,3	1,7	4,6
Stockmann	13,75	-1,50	19,3	1,2	3,6
Stora Enso	4,81	-0,33	12,0	0,7	-
UPM Kymmene	8,19	-0,49	12,7	0,6	7,3
YIT	14,43	-2,76	11,0	1,8	4,9

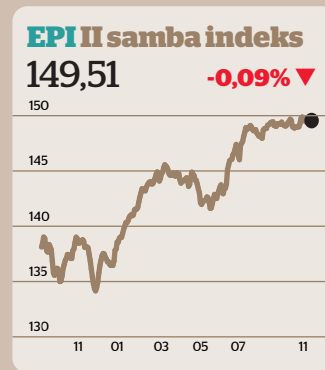
Otsid võimalusi investeerida liigse riskita? Kui usud arenevate turgude valuutadesse, ava meil uus investeerimishoius.

Otsustamiseks on aega kuni 20.11.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS. Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee, vajaduse korral konsulteeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

Swedbank

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 14. november 2012

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

logistikauudised.ee

20. novembril

Radisson Blu Hotel Olümpias

2012

AUTO- VEDAJATE AASTA- KONVERENTS

10.00–10.20 Registreerimine ja hommikukohv

10.20–10.30 Konverentsi avasõnad

10.30–11.00 Kiirendatud piiriületusest Venemaa piiril. Maksu- ja Tolliameti peadirektor
MAREK HELM

11.00–11.30 Uus Transpordi Arengukava – millised peavad olema maanteetranspordi arendamise prioriteedid. Majandus- ja kommunikatsiooniministeriumi arengu ja investeringute osakonna juhataja
TOOMAS HAIDAK

11.30–12.00 Arutelu: Kas Eesti autovedajate konkurentsivõime kasvatamiseks on vaja tõsta komandeeringu päevarahade limiiti?

Riigikogu rahanduskomisjoni liige
AIVAR SÕERD, Maksumaksjate Liidu esimees
LASSE LEHIS, Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni nõukogu liige ja OÜ Parme Trans omanik
JÜRI ŠEHHOVTSOV

12.00–13.00 Lõuna

13.00–13.30 Eesti suurima maanteevedude ekspedeerija prognoosid aastaks 2013.

AS DSV Transport juhataja **JAAN LEPP**

13.30–14.00 Kui palju on pangariiulitel raha autovedajate investeringuteks 2013. wedbanci maanteetranspordi sektori juht **MARKO LUKK**

14.00–14.30 Kuidas juhtida veofirmat eelarvet ja prognoose tegemata. AS Kauritel juhatause liige **MARKO NOVIK**

14.30–15.00 Autovedaja äriplaan 2013. AS Applaford ES juhatause liige **RAIVO NIRK**

Äripäev

Hind 229 eurot (km-ga 274,8 eurot).

Registreerimine veebis www.logistikauudised.ee või telefonil 667 0411. Konverentsi projektijuht Tanel Raig, tel 667 0489.

www.logistikauudised.ee

Marek Helm

Toomas Haidak

Aivar Sõerd

Lasse Lehis

Jüri Šehhovtsov

Jaan Lepp

Marko Lukk

Marko Novik

Raivo Nirk

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,12	3,23	3,16	-	15,62	13,57	10,28	-	12 842 007
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,94	12,94	12,94	-	9,93	8,27	20,03	-	4 493 443
Avaron Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	10,22	10,22	10,22	-	-	-	-	-	4 418 524

Compensa Life

09.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,22	-	12,00	8,40	9,20	1,20	4 776 764
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,71	-	5,90	6,10	5,30	-	480 034

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.10.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.10.2012.

Danske Capital AS

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,95	0,96	0,96	1,06	8,26	8,36	4,21	2,00	10 412 780
Sampo Pension 50, EUR	1,09	1,10	1,10	1,54	8,45	8,86	4,19	1,31	140 304 983
Sampo Pension Intress, EUR	0,87	0,88	0,88	0,68	7,55	7,34	4,08	3,51	3 169 790
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,34	1,38	1,36	8,15	10,74	11,87	7,29	2,21	2 807 927
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,75	0,77	0,76	3,03	8,37	8,15	3,77	0,00	157 844

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,91	0,92	0,92	0,01	5,35	5,51	3,83	4,28	8 375 784,57
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,08	1,09	1,09	1,96	8,24	7,04	4,62	0,41	37 952 451,88
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,61	0,61	-	6,25	5,10	-	-	1 286 473,72
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,82	0,84	0,83	2,11	9,34	9,00	-	-	462 580,35
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,86	0,87	0,87	2,85	10,00	9,24	-	-	506 918,33
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,80	0,82	0,81	3,83	8,27	6,93	-	-	520 354,14

LHV Varahaldus

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,32	1,34	1,34	2,05	11,40	7,94	6,50	3,39	137 107 524
Pensionifond M, EUR	1,07	1,08	1,08	1,37	10,23	7,85	6,26	5,36	21 137 644
Pensionifond S, EUR	1,16	1,17	1,17	0,81	8,27	7,05	5,77	7,45	31 794 650
Pensionifond XL, EUR	1,11	1,12	1,12	2,24	11,40	7,66	5,71	3,01	33 272 488
Pensionifond XS, EUR	1,07	1,08	1,08	0,75	8,56	7,62	6,22	7,19	7 639 112
Täiendav Pensionifond, EUR	1,23	1,24	1,24	8,02	11,76	8,39	6,41	0,71	4 217 130
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,05	8,13	8,13	13,16	11,19	10,21	7,43	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,14	5,20	5,20	13,23	11,18	10,19	7,43	-	3 784 166
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,62	7,69	7,69	15,11	5,97	-0,92	0,03	-6,32	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	4,87	4,92	4,92	15,11	5,95	-0,94	0,02	-	1 232 024

Nordea Pensions Estonia

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,90	0,90	0,90	2,29	8,86	8,83	5,24	0	43 403 440,11
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,72	0,73	0,73	2,96	9,68	10,22	0	0	4 644 489,31
Nordea Pensionifond B, EUR	0,87	0,88	0,88	1,53	9,04	9	4,96	0	9 740 883,91
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,82	0,82	0,80	6,76	7,26	4,04	0	1 865 184,20
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,05	1,07	1,06	12,56	10	11,16	6,74	0	2 766 888,50
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,70	0,71	0,70	0,00	7,82	8,28	0	0	451 002,40

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealstate.com, www.gildrealstate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5. korrus, Tallinn 10111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

5S

on väidetavalt uue iPhone'i nimi, mille proovitootmisega alustatakse detsembris. Hiina ärilehe andmeil hakatakse telefone massidele tootma tuleva aasta esimeses kvartalis, mis võib tähendada kevadist avalikustamist.

Steve Ballmer: Olen tänulik aastatepikkuse töö eest, mida Steven ettevõtte jaoks on teinud

Microsoft tegevjuht tänas Windowsi osakonna juhti Steven Sinofskyt tehtud töö eest, Sinofsky lahku

FONDID

reklaam

Mandatum Life

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	112,92	112,36	112,36	-	6,91	7,28	-	-	-
Konservatiivne, EUR	109,99	108,91	108,91	-	3,59	4,61	-	-	-
Tasakaalustatud, EUR	109,08	107,47	107,47	-	1,78	3,11	-	-	-
Progressiivne, EUR	103,41	101,39	101,39	-	-0,80	1,09	-	-	-
Agressiivne, EUR	107,64	105,53	105,53	-	-0,30	1,60	-	-	-
Investeeringisportfelli:									
Mandatum Life Fixed Income, EUR	138,03	137,35	137,35	-	7,90	8,31	5,58	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	120,56	118,20	118,20	-	-7,86	-6,40	3,53	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	107,72	105,61	105,61	-	8,23	6,14	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	134,29	131,66	131,66	-	1,34	4,27	1,86	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	154,15	151,13	151,13	-	11,68	12,56	3,89	-	-

Swedbank Investeeringimisfondid AS

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,80	0,80	2,05	6,43	6,83	3,80	1,35	39 420 140,05
Pensionifond K2, EUR	0,87	0,88	0,88	3,29	8,30	8,89	4,76	-0,53	150 615 194,17
Pensionifond K3, EUR	1,00	1,01	1,01	5,71	9,40	10,37	5,98	-1,54	375 993 199,04
Pensionifond K4, EUR	0,72	0,73	0,73	9,46	10,26	11,26	-	-	24 733 101,49
Pensionifond V1, EUR	1,14	1,17	1,16	4,01	8,98	9,22	5,35	-1,80	9 034 822,80
Pensionifond V2, EUR	0,87	0,89	0,88	7,12	9,53	10,00	5,96	-4,09	16 343 745,16
Pensionifond V3, EUR	0,99	1,01	1,00	11,87	9,63	10,82	5,66	-7,46	31 652 506,78
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,73	3,82	3,77	19,17	-2,46	-9,41	-5,08	-17,76	5 546 333,51
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	7,94	8,14	8,02	23,81	31,64	21,56	2,65	-21,69	26 983 566,73
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,10	3,17	3,13	23,19	20,05	8,79	-6,31	-27,85	7 261 307,18
Fondifond 100, EUR	9,19	9,42	9,28	14,47	10,98	12,17	5,54	-7,10	59 597 937,01
Fondifond 30, EUR	10,73	11,00	10,84	5,54	10,16	11,65	4,50	-0,80	14 009 418,25
Fondifond 60, EUR	10,10	10,35	10,20	9,31	10,87	12,15	5,38	-3,72	50 350 964,97
Venemaa Aktsiafond, EUR	14,62	14,99	14,76	26,25	12,99	6,78	5,97	-11,13	50 207 836,90

ASSEB Varahaldus

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,705	0,712	0,712	2,98	6,31	5,89	-	-	7 771 217,82
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,900	0,909	0,909	0,86	5,43	4,95	4,28	4,51	51 408 848,57
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,813	0,822	0,822	1,02	3,95	3,66	3,07	-	11 342 117,49
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,932	0,942	0,942	1,70	5,71	5,09	3,62	-2,93	258 560 144,63
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,869	0,878	0,878	13,46	9,64	9,68	5,22	-5,69	12 968 572,06
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,116	1,127	1,127	4,00	5,30	5,62	3,97	-1,70	10 077 540,52
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,795	6,933	6,864	11,340	10,430	11,770	5,780	-8,230	4 050 392,00
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,199	8,365	8,282	7,900	9,310	9,620	4,730	-5,770	6 063 804,00
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,493	10,704	10,599	3,680	10,040	10,000	5,120	-0,190	1 085 933,00
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,896	12,896	12,896	5,420	17,270	16,260	8,780	4,810	64 117 567,00
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,181	9,273	9,181	13,080	8,350	7,860	4,530	-2,120	2 534 983,00
SEB Kasvufond A, EUR	6,034	6,156	6,095	22,350	16,410	8,720	-0,580	-9,290	14 083 763,00
Vahendatavad Fondid *									
SEB Guarantee Fund 80, EUR	98,960	99,455	98,960	3,720	-0,420	-0,340	-3,420	-0,200	31 122 706,00
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,489	1,489	1,489	2,960	11,350	10,810	5,760	4,570	394 270 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	128,403	128,403	128,403	3,100	3,510	5,050	5,970	-	148 070 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	125,555	126,811	125,555	3,890	11,940	11,780	-	-	2 036 650 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,269	1,269	1,269	0,140	-0,300	-0,200	-0,030	-	48 400 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	103,249	104,281	103,249	-	3,370	-	-	-	257 650 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	103,975	103,975	103,975	-	2,420	-	-	-	149 740 000,00
SEB Strategy Growth Fund	102,641	103,667	102,641	-	2,750	-	-	-	188 580 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	102,241	103,263	102,241	-	2,430	-	-	-	275 240 000,00
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	0,753	0,769	0,761	16,000	10,030	14,200	10,220	-1,000	185 460 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,667	2,721	2,694	20,420	19,780	14,410	2,450	-8,520	137 280 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,426	2,476	2,451	17,120	4,390	-5,640	0,040	-10,250	75 260 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,148	9,332	9,240	25,300	6,840	-2,510	3,060	-4,900	297 550 000,00
SEB Ethical Europe Fund, EUR	2,181	2,225	2,203	18,680	17,140	18,910	4,980	-6,550	15 930 000,00
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	1157,914	1181,306	1169,610	18,910	15,820	18,630	5,010	-7,540	15 160 000,00
SEB Europe Fund, EUR	3,196	3,260	3,228	18,490	16,650	19,110	5,610	-6,100	346 510 000,00
SEB Nordic Fund, EUR	6,549	6,681	6,615	22,400	18,040	19,760	6,350	-3,310	74 500 000,00
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	163,201	166,497	164,849	21,380	17,020	16,610	-	-	42 080 000,00
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	3,751	3,827	3,789	17,630	12,650	17,170	13,890	1,950	242 230 000,00
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	0,367	0,375	0,371	21,400	-4,260	-2,370	0,760	-7,890	20 862 249,00
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	6,798	6,936	6,867	18,680	14,890	17,430	12,130	1,180	173 338 415,00
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	3,494	3,564	3,529	17,850	30,430	30,870	8,550	-1,980	57 994 849,00
SEB Concept Biotechnology, EUR	43,267	43,700	43,267	20,400	19,820	37,360	-	-	118 420 000,00
SEB Medical Fund, EUR	3,262	3,295	3,295	11,400	15,560	25,730	15,780	5,300	31 980 000,00
SEB Asset Selection Fund, EUR	13,188	13,454	13,321	9,610	-7,490	-6,950	-2,100	-	1 080 560 000,00
SEB Key Select, EUR	9,596	9,644	9,596	3,170	-0,320	-1,640	-2,320	-	98 730 000,00
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	163,680	166,986	165,333	19,990	27,800	26,640	10,240	-	211 450 000,00

* Vahendatavate fondide tagasisõitmis- ja väljalaskemise saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 30.09.2012.

Trigon Funds

12.11

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Ärenevate Turgude Ägrisektori Fond, EUR	83,36	85,91	85,06	29,31	-11,81	-16,29	-15,89	-	2112 626
Balkani Fond, EUR	12,50	12,95	12,69	29,53	35,32	19,84	2,99	-16,31	6 828 123
Ärenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	160,04	164,94	163,31	23,47	16,64	10,03	1,45	-	4131 800
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,02	12,45	12,20	28,30	12,81	16,67	-5,96	-16,32	1 751 039
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	19,49	20,19	19,79	17,92	20,27	17,98	10,31	-7,40	15 802 791
Venemaa Top Picks Fond, EUR	19,98	20,69	20,28	35,56	7,29	1,09	13,86	-2,91	9 513 758

raamatupidaja.ee

29. novembril

Radisson Blu Hotel Olümpias

MAKSU-KONVERENTS

09.00–9.30 Registreerimine ja hommikukohv

09.30–09.40 Sissejuhatus

Moderaator Äripäeva finantsdirektor

TOOMAS TRUUVERK

09.40–10.40 Koostöö maksuhalduriga

ja kaasaaitamiskohustuse täitmine

Advokaadibüroo Hansa Law Offices partner ja

vandeadvokaat VAHUR KIVISTIK

10.40–11.40 Piiriüleste tehingute korral

lähetus- ja maksuküsimused

Advokaadibüroo Hansa Law Offices

maksukonsultant KAJA TAMM

11.40–12.15 BLRT kontserni kogemused

pideva maksukontrolli objektina

BLRT Grupi õigusdirektor RAINER OSANIK

12.15–13.15 Lõuna

MAKSUD

13.15–13.40

Muutused maksu-

seadustes aastal 2013

Advokaadibüroo Hansa Law Offices partner

ja vandeadvokaat VAHUR KIVISTIK ja

maksukonsultant KAJA TAMM

13.40–14.30 Kuidas vältida võõra

maksuvõla ohvriks langemist?

Advokaadibüroo Hansa Law Offices

vandeadvokaat GERLY KASK

14.30–15.00 Kohvipaus

15.00–15.45 Eestis töötava välismaalase

maksustamine

Kindsigo Konsultatsioonid OÜ juhataja

ja maksukonsultant AULE KINDSIGO

15.45–16.45 Näiteid tulumaksualastest

kohtulahenditest

SORAINENi partner KAIDO LOOR

16.45–16.55 Konverentsi lõpetamine

Osalemine maksab kuni 21.11.2012 registreerudes

179 eurot (km-ga 214, 80 eurot), tavahind on 229

eurot (km-ga 274,80 eurot). Registreerides korraga

ühest maksjaettevõttest kaks või enam osalejat

kehtib lisasoodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine

telefonil 667 0106 või juuli.laanemets@aripaev.ee

www.seminar.aripaev.ee

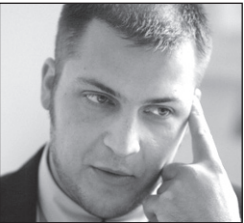
Toomas Truuverk

Vahur Kivistik

Kaja Tamm

Rainer Osanik

Gerly Kask

Aule Kindsigo

Marc Faber: Ma ei arva, et turud kuvavad Kreeka või fiskaalkuristikupärast. Turud hakkavad kukkuma, sest firmade kasumid kahanevad ja maailmamajandus käib alla.

Ülipessimistlik investor on veendunud, et S&P 500 ootab ees vähemalt 20% langus.

675,50

-0,06% ▼

perioodi kõrgeim 686,20
perioodi madalaim 531,17

TÕUSJAD

Home Depot

62,74 USD

+2,58%

AstraZeneca

308,20 GBp

+0,82%

Nutreco

59,50 EUR

+0,51%

Philips

20,00 EUR

+0,40%

Banco Santander

5,45 EUR

+0,39%

Schibsted

221,70 NOK

+0,36%

Kreeka suutis enne-aegset pankrotti vältida, müües eile 4,06 miljardi euro eest võlakirju, millega suudetakse reedel lunastada 5 miljardi euro eest võlakirju.

Danske valmistub kinnisvarakrahhi

Taani ja Iirimaa kinnisvaramulli lõhkemisest tugevalt kõrvetada saanud Danske Bank on nüüd valmis võimalikuks languseks Rootsi kinnisvaraturul. Dans-

ke juhi sõnul pole panga ülesanne mulle vältida, vaid oma nahka hoida.

“Me oleme mures Rootsi kinnisvarahindade pärast, sest seal pole teistele riikidele sarnast korrigeerimise esinenud,” ütles intervjuus Bloombergile Taani suurima panga tegevjuht Eivind Kolding. “Seda asja jälgime me tähelepanelikult.”

Panga koduturul saavutasid kinnisvarahinnad 2007. aastal tipu. Pärast seda on hinnad tulnud veerandi jagu alla ning eksperdid näevad jätkuvat langust. Samas on naaberriigis kinnisvarahinnad jätkamas tõusu, seda vaatamata hoiatusele augustis, et mull on tekkinud.

Rootsi valitsus on samal ajal tugevalt karmistamas pankade kapitalinõuded, mis pole võrreldavad ühegi teise riigi omadega. Samas on Rootsi pankade maksejõuetuse vastu kindlustamise hind tõusnud, Nordea Banki kindlustuse hind on vähem kui kuuga tõusnud üle 6%. Sama perioodi jooksul on Danske lepingute hind kukkunud 8% võrra, selgus Bloombergi andmetest.

Ohu märgid. Ilma piiranguteta jätkavad pangad üksteise vastu konkureerimist, isegi kui sellega viiakse turg tasakaalust välja, ütles Kolding.

“Kui me ühiselt lepime kokku, et nüüd me enam rohkem ei laena, siis me võiks mulli mõjutada,” ütles Danske juht. “Kuid me tegutseme konkureerivas keskkonnas. Ma ei näe, et muli vältimine oleks meie ülesanne. Kuid meie ülesanne on, et muli lõhkemisel ei mõjutaks see ülemäära palju panka.” Tema sõnul võib riski ohus olla Norra kinnisvaraturg, millest minagi siin tagumisel küljel hiljuti kirjutasin. Sellele vaatamata arvab Kolding, et Norra naftarahaga tagatud majandus on paremas olukorras, et taluda hinnatõuse.

Rootsi puhul aga tasub ettevaatlik olla küll. Riigi kodumajapidamiste laenu on ajavahemikul 2006–2011 kasvanud 50%, 2,65 triljoni Rootsi kroonini, mida vedas eluasemelaenu 86%-line tõus.

FREDY-EDWIN ESSE

fredy-edwin.esse@aripaev.ee

”

Kui me ühiselt lepime kokku, et nüüd me enam rohkem ei laena, siis me võiks mulli mõjutada. Kuid me tegutseme konkureerivas keskkonnas.

PROBLEEMID

SEC uurib Molycorpi
Molycorp teatas möödunud reedel, et USA Väärtpaberijärelevalve (SEC) uurib, kui võrd tõeselt on haruldaste metallide tootja avalik-kusega suhelnud. Kuna Molycorp oli uurimist “varjanud” enam kui kaks kuud, langes aktsia oma börsiajaloo madalaimale tasemele.

Börsifirma sõnul teevad nad SECi ametnikega uurimisel koostööd. Samas ei osanud Molycorp pakkuda, kui pikaks võib uurimisprotsess kujuneda ning mis ulatuse või tulemuseni, kui üldse, sellega jõutakse.

“Molycorpi juhtide käitumine oli naiivne, kui nad infot SECi uurimise kohta kinni hoidsid,” märkis uudisteagentuurile Byron Capital Market-si analüütik Jonathan Hykawy. Analüütiku sõnul pole aktsia hinna languse taga uurimine, vaid eelkõige see, et infot investorite eest niivõrd kaua salajas hoiti. Molycorp avaldas info SECi uurimisest vaid päev pärast neljapäeval teatatud kolmanda kvartali majandustulemusi.

Tulemustele järgneval telefonikonverentsil tekkis ettevõtte analüütikutega korralik sõnastõda, sest analüütikud ei suutnud ära imestada, miks Molycorp ei teavitanud investoreid varem, et nende kaevandusprojekt on 150 miljoni dollari jagu kallimaks läinud.

ANALÜÜS

Swedbank eelistab Nordeconi Merkole

Nordeconi ja Merko Ehituse kolmanda kvartali tulemused vastasid üldjoontes Swedbanki ootustele. Pank jättis Nordeconi aktsiale alles soovitusel “osta” ja Merko Ehitusele “neutraalne”.

Kui Nordeconi väärtpaberilt ootab Swedbank praeguselt hinnatasemelt üle 15% tõusu (1,17 eurolt 1,35 eurole), siis Merko Ehitusele nähakse umbes 8% hinnatõusu. Võrreldes augustis kokku pandud analüüsiga on Swedbank ka veidi Merko Ehituse hinnasihti kärpinud (6,64 eurolt 6,50 eurole).

Ehkki mõlemad ehitusfirmad näitasid võrreldes aastataguse perioodiga märkimisväärset kasumlikkuse paranemist, jäi mõlema firma tegevuskasumi marginaal veidi Swedbanki ootustele alla. Kulude poole pealt üllatas panka mõlema ehitusfirma palgakulude prognoositust kiirem kasv.

LANGEJAD

E.ON

14,60 EUR

-10,59%

SAS

6,05 SEK

-8,33%

Microsoft

26,82 USD

-4,96%

Vestas Wind

24,63 DKK

-4,24%

Gazprom ADR

8,73 USD

-4,17%

Vodafone

160,15 GBp

-3,87%

Research In Motion teatas, et toob uued BlackBerry telefonid turule jaanuaris. Ajaliselt ilmselt halvim aeg aastast, kui inimestel pole pärast pühadeperioodi enam raha.

Äripäeva koolitusprogrammide UUED LENNUD stardivad!

Tootmisjuhtimise Kool

Praktiline kursus tootmisettevõtetele

Alustab 30. jaanuaril

Hind varajasele registreerujale 1749 eurot + km

Äripäeva Juhtimiskool

Alustab 31. jaanuaril

Hind varajasele registreerujale 2089 eurot + km

Finantsteadmiste Kool juhtidele

Alustab 12.-13. märtsil

Hind varajasele registreerujale 1549 eurot + km

Juhtide arenguprogramm –

„Meeskonna Coaching”

Kuidas juhina oma meeskonda ise tulemuslikult arendada?

Alustab 6.-7. veebruaril

Hind varajasele registreerujale 1755 eurot + km

Täpsemad kavad aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Info ja registreerimine telefonil 667 0100, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

UUS!

Varajase
registreeruja
hind
kehtib
30. novembrini!

Äripäev